

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра корейської і японської філології

Кваліфікаційна робота магістра з японської філології на тему:
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ЛЕКСИКА І ТЕРМІНОЛОГІЯ В МОВІ
ЯПОНСЬКИХ ЗМІ

Студентки групи Мяп 51-22
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми
Східна філологія: японська мова і література,
переклад, методика навчання
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.069 Східні мови та літератури
(переклад включно),
перша – японська

Путнокі Олександр Андріївни

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц. Охріменко М. А.

Допущена до захисту

«___»_____ 2023 року

Завідувач кафедри

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

(підпис)

(ПІБ)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ І ТЕРМІНІВ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	7
1.1 Загальні положення щодо терміна та лексики в сучасному мовознавстві	7
1.1.1 Загальні положення щодо лексики в сучасній лінгвістиці.....	7
1.1.2 Загальні положення щодо терміна в сучасній лінгвістиці	15
1.2 Основні види лексики в сучасній японській мові.....	19
1.3 Особливості публіцистичного стилю в сучасній японській мові.....	22
Висновки до Розділу 1.....	28
РОЗДІЛ. 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕКСИКИ ТА ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	31
2.1. Методологічні засади лінгвістичних досліджень.....	31
2.2 Методи та етапи дослідження суспільно-політичної термінології	33
Висновки до Розділу 2.....	34
РОЗДІЛ. 3 ФУНКЦІЮВАННЯ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ ТА ТЕРМІНОЛОГІЇ В МОВІ СУЧАСНОЇ ЯПОНСЬКОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ.....	36
3.1 Статистичний аналіз лексики на основі статей суспільно-політичної тематики до та після повномасштабного вторгнення.....	36
3.2 Класифікація лексики в текстах суспільно-політичної тематики за вживанням...53	53
3.3 Терміни суспільно-політичної тематики та їх функції	58
3.4 Функціонування лексики в розрізі статистичного аналізу протягом довготривалого проміжку часу	62
Висновки до Розділу 3.....	65
ВИСНОВКИ.....	67
АНОТАЦІЯ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73

ВСТУП

Щодня людство створює нову історію нашого світу, а епоха інформації та цифрових технологій диктує свої правила комунікації, зокрема саме швидкості передачі повідомлень. Завдяки новинним ресурсам населення може дізнаватися про поточні події, що відбуваються в його країні та світі, що робить його більш проінформованими громадянами.

В епоху стрімкої глобалізації розуміння тонкощів японського публіцистичного дискурсу набуває особливого значення. Багата культурна спадщина Японії, складні мовні конвенції та унікальний соціально-політичний ландшафт зумовили появу публіцистичного стилю, який суттєво відрізняється від західних аналогів. Цей особливий стиль впливає на те, як поширюється інформація, формулюються думки та формуються громадські настрої в Японії та за її межами.

Публіцистичний дискурс охоплює широкий спектр медіа, включаючи газети, журнали, онлайн-платформи, політичні промови та рекламу. Він присутній у повсякденному житті, слугуючи інструментом передачі не лише новин та інформації, а й цінностей, норм та ідеологій японського суспільства.

Японія – країна з багатою історією та культурою, славиться своїм технологічним розвитком та вмільм поєднанням традицій із сучасністю. Японські ЗМІ значно вплинули на своє суспільство і культуру через повідомлення, які вони передають громадськості. ЗМІ можуть використовуватися не тільки для ознайомлення з новинами сьогодення, а й для поширення націоналістичної пропаганди, яка сприяє розвитку патріотизму та націоналізму серед громадян. Японські ЗМІ є важливими для соціально-політичного розвитку Японії. Також вони часто включають соціальні та культурні повідомлення, спрямовані на просування Японії як нації. Ця творча складова новинного медіа-продукту допомагає формувати громадян, які розуміють, що означає бути японцем, і сприяє вихованню патріотизму серед тих, хто його дивиться. Тобто, виступає активним інструментом національної пропаганди. Одним з основних способів просування певних ідеологій засобами

масової інформації є заохочення лояльного ставлення до певних країн, груп суспільства, військової служби або до економічного успіху серед корпорацій чи державних діячів, таких як прем'єр-міністр, імператор тощо.

Для сучасного суспільства не є таємницею те, що за допомогою ЗМІ просуваються певні ідеології, такі як відношення до влади, історичних фактів, повага до традицій, а також ставлення до інших країн та народів через призму подачі зовнішньо-політичних випусків у новинах.

Головним інструментом для журналістів у створенні статей та надання їм необхідного характеру та настрою, є правильний підбір слів, термінів та стилю написання. Досить яскраво, на нашу думку, це може виявлятися у роботі ЗМІ країн з тоталітарним режимом правління, де пропаганда виходить на новий рівень, подекуди кардинально змінюючи певні мовні кластери.

З іншого боку, проаналізувавши вже наявні матеріали засобів масової інформації в зрізі певного відтинку часу, можна прослідкувати офіційну позицію уряду та перебіг її змін щодо певних ситуацій або країн завдяки використаним у статтях лексемам, термінам, сталим словосполученням та навіть частотності згадувань. Подібна статистика може нести показовий рефлексійний характер для подальших досліджень у різноманітних сферах.

Актуальність теми нашого дослідження полягає в тому, що ЗМІ висвітлює порядок денний та сучасні проблеми з точки зору певної країни, у зв'язку з чим, окремо взятий пласт лексики в подібному інформаційному полі можна вважати репрезентативним аспектом як конкретного періоду в історії світу, так і показником ставлення та відношення цієї країни до описаних подій. Оскільки зміни в історії з плином часу неминучі, то дослідження змін у їх характерних проявах у лексиці є актуальними у будь-який проміжок часу.

Мета дослідження полягає у визначенні функцій суспільно-політичної лексики та термінології в мові сучасної японської публіцистики на матеріалі статей про Україну до та після повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) з'ясувати загальні положення лексики і терміна;
- 2) виявити особливості публіцистичного стилю;
- 3) дослідити основні види лексики в японській мові;
- 4) схарактеризувати функції суспільно-політичної лексики та термінології в мові сучасної японської публіцистики на матеріалі статей про Україну до та після повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року

Об'єктом дослідження виступає суспільно-політична лексика і термінологія, що функціонує в публіцистичних текстах японських засобів масової інформації.

Предметом – функціонування суспільно-політичної лексики в текстах японських ЗМІ

Матеріалом для дослідження послуговували окремі лексеми та термінологічні одиниці японської мови на суспільно-політичну тематику, взяті з 495 статей газет 朝日新聞、毎日新聞、NHK ニュース за серпень 2021, січень, березень та жовтень 2022 року у кількості 26 151 унікальних лексем або 108 956 слів загалом.

Основні методи дослідження: *метод суцільної вибірки*, що передбачає добір лексики суспільно-політичної тематики з японських статей; *описовий метод* для опису та загальної характеристики публіцистичної термінології та лексики; *аналіз дефініцій*, що сприяє визначенню понятійного змісту терміна, який містить низку необхідних ознак для розкриття його сенсу. *метод кількісних підрахунків* для вимірювання частоти вживання лексем та об'єктивного аналізу числових даних для визначення тенденцій, *метод узагальнення* для узагальнення результатів досліджень та формулювання загальних висновків чи закономірностей.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше після повномасштабного вторгнення проведено ґрунтовний аналіз японської суспільно-політичної лексики у текстах засобів масової інформації Японії, розкрито особливості її функціонування, визначено специфіку вживання такого типу лексики.

Практичне значення одержаних результатів пропонованої кваліфікаційної роботи полягає у внеску до загальної теорії перекладу та лексикології. У результаті

вивчення предмету дослідження було одержано результати, які можна використовувати у викладанні практичного курсу перекладу у вищій школі (розділи «Аспектний переклад», «Перекладацький аналіз тексту», «Галузевий переклад»), а також у підготовці спецкурсів.

Апробацію результатів дослідження здійснено на Міжнародній науково-практичній конференції “AD ORBEM PER LINGUAS. ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ” (19 травня, 2023 року), за результатами якої надруковано тези доповіді.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаних джерел та анотації іноземною мовою.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКОЛОГІЇ ТА ТЕРМІНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

1.1 Загальні положення щодо терміна та лексики в сучасному мовознавстві

1.1.1. Загальні положення щодо лексики в сучасній лінгвістиці. Перше поняття, з яким зазвичай асоціюється мова, – це її слова, тобто лексика. Оскільки метою нашого дослідження не є диференціація таких близьких за значенням понять, як слово та лексика, тут і далі ми будемо використовувати їх у якості синонімів.

Словник української мови, відомий як СУМ-20 (2023), дає таке визначення поняттю лексика:

ЛÉКСИКА – сукупність слів, словниковий склад мови в цілому або її діалекту, а також певної сфери спілкування, стилю мови (с. 149).

Майже ідентичне визначення дає і О.О. Тараненко в статті Енциклопедії сучасної України (2016), додаючи пояснення, що лексика виступає об'єктом вивчення лексикології.

Визначення ж лексикології в цих двох джерелах має більше відмінностей. Порівняємо.

СУМ (2023) дає коротке та лаконічне визначення:

ЛЕКСИКОЛО́ГІЯ – розділ мовознавства, що вивчає лексику (с. 149).

В свою чергу О.О. Тараненко (2016) пише:

ЛЕКСИКОЛО́ГІЯ – розділ мовознавства, що вивчає слово як основну одиницю мови і словниковий склад мови – лексику.

Останнє визначення, на нашу думку, перегукується із баченням Ф. Соссюра (1959), де він розглядає слово таким чином: «незважаючи на складність визначення, слово є одиницею, яка, на нашу думку, є чимось центральним у механізмі мови» (с.

111), що також слугує підтвердженням вступних слів цього розділу. Слово, як основна складова мови також розглядається і в польській лінгвістиці, зокрема в особі М.З. Банько (2001), який виводить роль складових мови у формулу «мова = словник + граматики» (с. 51).

Грунтовний та всеохоплюючий підхід до визначення цього поняття помічається у роботі І.Р. Вихованця (2004), де він зазначає, що слово представляє собою основну формально-семантичну одиницю мови, що використовується для іменування об'єктів і явищ, і воно має комплексну структуру, яка включає лексико-семантичні, фонетичні, морфологічні, синтаксичні та словотвірні ознаки. В слові можна виділити наступні структурні складові: фонетична, морфологічна (сукупність морфем), словотвірна (для похідних слів) і семантична (сукупність його значень). Граматичне значення слова може виражатися на трьох рівнях: морфологічному, словотвірному та синтаксичному (с. 36–37).

Як можемо побачити, в останніх визначеннях поряд з поняттям слова та лексики починає фігурувати і граматики. О.М. Демська (2014) пише про складність становлення лексикології як окремої науки, що «сформувалася в межах лексикографії та граматики» (с. 28), зокрема про історію розвитку науки в окрему галузь та її сучасний стан (с. 28-32).

Свій погляд на суть лексикології О.М. Демська (2014) описує наступним чином: лексикологія, як лінгвістична галузь, фокусується на аналізі слів та лексичного складу мови, включаючи її словниковий запас. Як в інших європейських мовознавчих дослідженнях, так і в українському контексті, лексикологія має свої коріння у словникарстві (с. 28).

Про витоки та походження лексикології читаємо, що перші роботи, які мали лексикологічний зміст, хоча їх зазвичай класифікували як лексикографічні, були глосами. Найдревніші зразки глос відомі зі староіндійської традиції, де вони використовувались для пояснення значень складних слів у Ведах. В українській практиці глосування було пов'язано з потребою роз'яснити значення незрозумілих слів у старослов'янських або інших іноземних текстах. (Демська, 2014, с. 28).

Таким чином вона припускає, що передування появи лексикографії як науки перед лексикологією носить формальний характер, аргументуючи це тим, що «спочатку лексикологічні студії переважно матеріалізувалися не як самостійні праці, а у формі словника» (Демська, 2014, с. 28). Наразі ж, згідно тією ж О. М. Демською (2014), лексикологія та лексикографія постають як дві окремі лінгвістичні дисципліни, де перша – зосереджена безпосередньо на слові (с. 28).

Лексикографія, у свою чергу, зосереджена на вивченні слова стосовно словника та на засадах введення слів у словник (Пінавіа, Бравнлес, 2010, с. 13).

Лексикологія (грец. «словниковий» і «вчення») – розділ мовознавства, що вивчає семантичну структуру слова, системні відношення між словами, їхню стилістичну диференціацію, а також словниковий склад мови (Барилова, Должикова, 2021, с. 31).

Підсумовуючи, О. М. Демська (2014) вказує на можливість розглядати лексикологію як окрему галузь лінгвістики, яка досліджує лексичний склад мови через аналіз окремих слів та сукупності слів, відомий як лексикон. Це включає в себе розвиток власних теорій та використання унікальних дослідницьких методів і методик (с.31). Коли дослідник переходить від аналізу окремих слів до вивчення системних відношень між словами, він починає розглядати загальні аспекти структури словникового складу мови. Це включає в себе семантичні поля, парадигматичні та синтагматичні відношення, процеси формування словникового складу мови, а також його функціональні, часові, територіальні, соціальні, гендерні та інші характеристики. Таким чином, лексикологія стає самостійною галуззю в межах лінгвістики і важливою навчальною дисципліною, що досліджує слова та словниковий склад мови в цілому. (Демська, 2014, с. 32).

Зі свого боку, вважаємо це визначення таким, що конкретизує та доповнює визначення, розглянуті вище, та робить подібне трактування бажаним для ознайомлення та розгляду сучасними мовознавцями.

Розглядаючи питання лексикології в японській лінгвістиці, можемо звернути увагу на статтю Т. Шібати у Великій енциклопедії японської мови (ВЕЯМ) (1995), де

він зазначає, що основним припущенням при розгляді мови у зв'язку з суспільством та етносом є те, що мова відображає спосіб бачення та сприйняття речей, тобто світогляд людей, які живуть у цьому лінгвістичному суспільстві. Вважається, що не всі народи бачать навколишній світ однаково, не під однаковим кутом зору і з однаковим рівнем деталізації, а відповідно до власних інтелектуальних і практичних інтересів, які знаходять своє відображення в мові кожного народу. Тому лексичну систему національної мови іноді пояснюють як показчик предметів культури, зафіксованих народом (с. 409).

Схожу думку поділяє також Нова енциклопедія освіти японської мови (тут і далі – НЕОЯМ) (2005): слова є інтерфейсом між лінгвістичною системою та екстралінгвістичним світом і є основним ресурсом для передачі мови. Вони також є показником для розуміння інших культур, оскільки відображають культуру, що стоїть за мовою. Засвоєння лексики – це та сфера, на якій слід зосередити найбільшу увагу при вивченні іноземної мови (с. 217).

Далі за НЕОЯМ (2005) читаємо досить коротке та спрощене визначення поняття слова: «Слово 語 – це найпростіша одиниця мови. Воно має лексичну властивість мати певну форму і значення, а також граматичну властивість бути будівельним матеріалом для речення.» (с. 228).

У той час як у ВЕЯМ (1995) бачимо роздуми автора щодо порівняння поняття слова як одиниці мови та лексики як функціонуючої системи:

Значення слова 語 може стати зрозумілішим, якщо ми припустимо, що слово не ізольоване і має певний зв'язок з іншими словами. Ми також можемо побачити красу взаємозв'язку між словами. Слова 語 – це окремі сутності, а лексична система 語彙体系 – це зв'язок між словами, а також зв'язок між словами та їхніми відношеннями. Лексичну систему можна назвати просто «лексика», але оскільки слово «лексика» іноді вживається як синонім слова, ми будемо називати її «лексична система», щоб чітко розрізнити ці поняття. У минулому, вивчаючи слово, можна було порівнювати і протиставляти його іншим словам, а також посилатися на інші слова....(с. 396-397).

Подібні тенденції з переходом від одиниці до більшої системи в процесі пояснення певних мовних факторів пов'язані із лінгвістичними особливостями словотвору в японській мові, де подекуди складно виокремити одне слово чи фразу, легше керуватися кількістю виражених понять, радше задіяних одиниць:

Словосполучення або речення – це два або більше слів, пов'язаних певним граматичним зв'язком. В англійській граматиці чітко розрізняють словосполучення і речення, але в японській мові підмет часто не виражений, наприклад, незрозуміло, чи є 「早く帰る」 дієслівним словосполученням «повертатися додому раніше» або реченням «Я повернуся додому раніше» (ВЕЯМ, 1995, с. 375).

Лексика 語彙 – це сукупність слів у певному діапазоні, наприклад, у газеті, творі, авторі, групі, темі і т.д. (Таким чином, помилково говорити «лексика «писати» – це...», а не «слово «писати» – це...»). Лексика зазвичай має певну систему або стандарт. Наприклад, на додаток до різних систем, таких як лексика погоди, сезонна лексика, лексика спорідненості, кольорова лексика, температурна лексика, лексика швидкості, позиційна лексика, така як вгору, вниз, ліворуч, праворуч, спереду і ззаду і т.д., набір слів, діапазон яких визначається за критерієм того, що вони з'являються в підручнику японської мови початкового рівня, називається «лексика підручника японської мови початкового рівня». Лексика – це сукупність слів, але на практиці ідентифікувати слова нелегко. Наприклад, у випадку складних слів це питання розглядається з різних точок зору: чи є словом одиниця значення, чи є словом складова одиниця, чи використовується незалежність як показник, чи є словом слово, якщо його вимова (наголос) є єдиною одиницею. Існує також поділ на слова сенсу (слова з лексичним значенням) і службові слова (слова з граматичним значенням). Наприклад, у випадку 「雨がふるふる 城ヶ島の磯に利 「休鼠の雨がふる」 можна вилучити такі слова, як 「雨, が, ふる, 城ヶ島の磯に, 利休鼠」. Словосполучення 「利休鼠」 можна було б розділити на 利休 і 鼠, але оскільки це назва кольору, то тут воно вживається як одне слово. Слова 「雨, ふる, 城ヶ島, 磯, 利休鼠」 є словами змісту, а 「が, の, に」 – службовими словами. Це приклад відносно простого розбиття вірша на частини (НЕОЯМ, 2005, с. 222).

Терміни «базова лексика 基本語彙» та «основна лексика 基礎語彙» дещо відрізняються у різних дослідників і не завжди чітко розмежовуються, але в галузі освіти японської мови, освіти державної мови та навчання іноземних мов вони зазвичай використовуються таким чином: базова лексика та основна лексика. Іншими словами, базова лексика 基本語彙 певного діапазону лексики, яка використовується особливо часто і в широкому діапазоні вживання, називається базовою лексикою цього діапазону лексики. Прикладами можуть слугувати базова лексика початкових підручників японської мови та базова лексика газет. Базова лексика має статистичну підтримку. З іншого боку, основна лексика 基礎語彙 – це набір певної кількості слів, необхідних у повсякденному житті для використання мови, і відбір лексики часто ґрунтується на суб'єктивному судженні укладача і не обов'язково підкріплений статистичними даними (НЕОЯМ, 2005, с. 222).

Безпосередня залежність мови від слів знаходить своє відображення не тільки в лінгвістичних працях різних науковців світу, в японській мові цей зв'язок проявляється в повсякденній лексиці. Порівняймо визначення з українсько-японського словника І.П. Бондаренка та Т. Хіно (1998) із тлумаченнями 大辞泉¹(1995).

В українсько-японському словнику (Бондаренко, Хіно, 1998) читаємо:

мова – 言葉ことば; ...語 (с. 114);

слово – 言葉ことば (с.190);

言語 – мова; мовлення (с.313);

語 – слово; мова; мовлення (с.314);

語彙 – лексика, лексичний запас (с.315);

言葉 – 1. Мова; мовлення. 2.слово; термін; вислів (с.324);

単語 – слово, лексема (с. 385).

¹ 大辞泉, або Дайдзісен – тлумачний словник японської мови.

В 大辞泉 (1995) наведено наступні визначення:

げん - ご 【言語】 音声や文字によって、人の意思・思想・感情などの情報を表現・伝達する、または受け入れ、理解するための約束・規則。また、その記号の体系。/ домовленість або правило для вираження, передачі, прийняття та розуміння інформації, такої як наміри, думки та емоції людей, за допомогою звуків і літер. Також система символів./ (с.852)

ご 【語】 ①かたる。話す。②ことば。③物語。私語 / (1)Розповідати. Розмовляти. (2) Слово. (3) Історія./ (с. 873)

ご - い 【語彙】 ①ある言語、ある地域・分野、ある人ある作品など、それぞれで使われる単語の総体。「一の豊富な人」「学習基本一」②ある範囲の単語を集録し、配列した書物。「近松一」 / (1) Сукупність слів, уживаних у певній мові, певному регіоні чи галузі, певною особою, певним твором тощо. «Людина з багатим лексичним запасом» «базова лексика для вивчення» (2) Книга, в якій зібрано та впорядковано певний набір слів. «Словник Чікамацу»/ (с. 873)

ことば 【言葉・詞・辞】 ①人が声に出して言ったり文字に書いて表したりする、意味のある表現。言うこと。「友人のーを信じる」。②音声や文字によって人の感情・思想を伝える表現法。言語。「日本のーをローマ字で書く」③文の構成要素をなす部分。単語。また、語句。「ーが豊富だ」「一々のを吟味して話す」④言い方。口のきき方。口ぶり。言葉遣い。「荒いー」「に注意しなさい」⑤必ずしも事実でないこと。言葉のあや。/ (1) Вирази, що мають значення, які люди вимовляють вголос або виражають письмово. Те, що говорять. «Вірити в те, що говорить друг». (2) Спосіб вираження, який передає почуття та думки людини за допомогою усного та письмового мовлення. Мова. «Записувати японські слова латинським алфавітом» (3) Частина, з яких складається речення. Слова. Також, фрази. «Багата мова», «Говорити, обережно підбираючи слова». (4) Спосіб говорити.

Те, як хтось говорить. Манера говорити. «Груба манера спілкування», «слідкуйте за своїми словами». (5) Фігура мовлення, тобто мовний зворот, який не обов'язково відповідає дійсності. / (с. 986)

たん - ご【単語】文法上、意味・職能をもった最小の言語単位。例えば「鳥が鳴く」という文は、「鳥」「が」「鳴く」の三つの単語からなる。日本語では自立語・付属語に大別される。/ Найменша граматична мовна одиниця зі значенням і службовою функцією. Наприклад, речення «Пташка плаче» складається з трьох слів: «пташка», частки називного відмінку /га/ і «плакати». В японській мові слова поділяються на самостійні та службові./ (с. 1683)

Таким чином можемо провести паралель між 言語 та мова, 単語 та слово, але 言葉 в японській мові має ширше значення, яке не має повнозначного відповідника в українській мові. У перекладі воно виражається, в залежності від контексту, словами «мова», «мовлення», «слово» та іншими підходящими до ситуації синонімами.

На прикладі статті К. Мачіди (2008) 「どんな言語にも単語はある」/у будь-якої мови є слова/, де розглядається питання наявності слів у мовах як одиниці та підходів до визначення цих одиниць, прослідковується чітке використання 言語 для мови та 単語 для слова, 言葉 ж виходить на задній план, як слово із розпливчатим значенням і згадується у статті переважно у значенні «мова» у випадках, коли звертається не до лінгвістичних термінологій, а до спрощеного загальновідомого розуміння феномену:

さて、どんな言語にも単語があるのかという問題です。今までの話からもわかるように、伝統的に単語だと見なされる性質とは異なった種類の表現をもつ言語もありますから、コトバ一般のことを考えようとするならば、正確には単語ではなく形態素があるかどうかという問題を考えなければならないこととなります。ただ、日本語のような言語にも単語と見なすことができる単位があることも確かですから、ここでは最小の記号の代表としての単語が、どんな言

語にもあるかどうかを考えてみることにしましょう。 /Тепер питання полягає в тому, чи є в будь-якій мові слова. Як ми бачили, деякі мови мають інший тип репрезентації, ніж те, що традиційно вважається словом, тому, якщо ми хочемо думати про мову в цілому, ми повинні розглянути питання про те, чи існують морфеми, а не слова. Однак, правда й те, що в таких мовах, як японська, є одиниці, які можна вважати словами, тож давайте розглянемо, чи є в будь-якій мові слова як представники найменших символів. /(с.93).

Вважаємо, що наведена стаття є наглядним прикладом для підтвердження вищезазначеної думки про використання слів 言語, 単語 та 言葉 в японській мові у порівнянні з наявними в українській мові відповідниками.

1.1.2 Загальні положення щодо терміна в сучасній лінгвістиці. Розглянемо спершу роботи українських науковців з приводу питання характеристики терміна. Коротке визначення у словнику СУМ-11 (Білодід, 1979) поняття термін виглядатиме таким чином:

ТЕРМІН а, чол. – слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття якої–небудь галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя тощо (с.87).

ТЕРМІНОЛОГІЯ, ї, жін. – сукупність термінів якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва або всіх термінів даної мови (Білодід, 1979, с. 88).

Згідно з Г. К. Бариловою та Т. І. Должиковою (2021), варто відзначити, що до слів з однозначним значенням, або моносемічних, відносяться і термінологічні назви, або просто терміни. Це штучно створені слова або словосполучення, які використовуються для вираження спеціальних понять в різних галузях науки, техніки і мистецтва. Терміни мають бути однозначними за своєю семантикою, і в багатьох випадках це правило виконується, як, наприклад, у випадку термінів «водень», «префікс», «синтаксис». Однак велика кількість термінів виникає через розвиток слів, які мають багатозначність, і можуть вказувати на різні наукові поняття. Це може

стати причиною плутанини та непорозумінь. За таких умов сукупність термінів у галузі називається термінологією (с. 32-33).

Одне із останніх визначень терміна як мовної одиниці українською подано у «Стилістиці сучасної української мови» мовознавцем О. Д. Пономарівим (2000). Відповідно до цього визначення, термін – це лексична одиниця в історично сформованій системі термінології, яка визначає конкретне поняття та його роль у системі інших понять. Такий термін може бути виражений одним словом або комбінацією слів, і він використовується для спілкування між людьми, які мають спільний спеціалізований контекст. Такі терміни включаються до лексичного складу мови і підпорядковуються її лексичним і граматичним правилам. За основним призначенням, термінологічна лексика найчастіше використовується в офіційних, ділових і наукових стилях мовлення (Пономарів, 2000, с. 91, 93).

Ю. О. Карпенко (2009) стверджує, що терміни мають такі особливості: а) чітке визначення значення – термін не лише виражає поняття, але базується на науковому визначенні; б) однозначність – терміни в одній галузі знань, зазвичай, не мають багатозначності; в) денотативність значення – у термінах головне значення не супроводжується конотативним, тобто додатковим емоційним або стилістичним відтінком, однак використовувані застарілі або нові терміни можуть мати додаткові відтінки значень; г) розповсюдженість серед фахівців – загальноживані терміни, як правило, не включаються до загальної літературної мови (с. 217).

Терміни не відрізняються від інших слів за їхнім виразом, тобто формально. Виняток становлять математичні терміни-символи або хімічні терміни для позначення сполук, які мають специфічну форму. Термінами певної мови можуть бути її власні і запозичені слова, неологізми. Зазвичай вони базуються на грецьких і латинських коренях, а також, починаючи з кінця ХХ століття, на англійських коренях (Карпенко, 2009, с. 218).

Термінологічна лексика головним чином використовується у науковому стилі, але може виходити за межі нього. З метою певних цілей терміни можуть бути використані і в інших функціональних стилях, включаючи художній. Змінюючи свій

смісл, набуваючи образного змісту та входячи в нестандартні поєднання слів, вони можуть стати художніми засобами виразу та навіть стати джерелом нових слів у художньому мовленні. Однак за межами наукового стилю терміни можуть втрачати свою термінологічну природу, лишаючи лише свою фонетичну форму і втрачаючи науковий зміст (Карпенко, 2009, с. 218).

Хоча термінологія як наукова галузь отримує порівняно малу долю уваги науковців, їх загальний погляд на неї можна вважати одностайним. Подібне спостерігається і в японських колег – далі в словнику 大辞泉 (1995) можемо порівняти:

術語 – 学問・技術などの専門分野で、特に限定された意味で用いられる語。専門用語。学術語。テクニカルターム。/слово, що використовується в особливо вузькому значенні в спеціалізованих галузях, таких як наука або технології. Спеціалізована термінологія. Академічна термінологія. Технічний термін./ (с.1278).

Більшість термінологічних одиниць у японській мові є одиницями канго, і в термінологіях різних галузей знань існує велика кількість складних багатоконпонентних термінів канго. Наприклад: 需要曲線 /джюйю:-кьокусен/ *крива попиту* (термін складається зі слів 需要 /джюйю:/ *попит* і 曲線 /кьокусен/ *крива лінія*); 急性呼吸窮迫症候群 /кю:сей-кокю:-кю:хаку-шьо:ко:гун/ *синдром гострої дихальної недостатності* (急性 /кю:сей/ *гострий*, 呼吸 /кокю:/ *дихання*, 窮迫 /кю:хаку/ *нестача*, 症候群 /шьо:ко: гун/ *синдром*); 社会経済構成体 /шякай-кейдзай ко:сей-тай/ *соціально-економічна формація* (社会 /шякай/ *суспільство*, 経済 /кейдзай/ *економічна*, 構成 /ко:сей/ *структура*, 体/тай/ *форма*); 国民投票無効訴訟 /кокумін-то:хьо:-муко:-сошьо:/ *позов з вимогою визнання недійсними результати референдуму* (国民 /кокумін/ *народ*, 投票 /то:хьо:/ *голосування*, 無効 /муко:/ *недійсність*, 訴訟 /сошьо:/ *позов*) (Комарницька, Комісаров, 2012, с. 181).

Терміни в японській мові створюються за допомогою морфологічних, синтаксичних та лексико-семантичних способів. Найбільш продуктивним способом

формування термінів в японській мові постає морфологічний. В межах цього способу найбільш поширеним є словоскладання, за допомогою якого створюються складні багатокomпонентні терміни, наприклад: 地方公共団体 /чіхо:-ко:кьо:-дантай/ *органи місцевого самоврядування* (地方/чіхо:/ *місцевість*, 公共 /ко:кьо:/ *спільнота*, 団体 /дантай/ *організація*); 電気浸透脱水 /денкі-шінто:-дассуй/ *електро-дренаж* (電気 /денкі/ *електрика*, 浸透 /шінто:/ *проникнення*, 脱水/дассуй/ *дегідратація*); 航空機衝突防止装置 /ко:ку:кі-шьо:тоцу-бо:ші-со:чі/ *система запобігання зіткненню повітряних суден* (航空機 /ко:ку:кі/ *повітряне судно*, 衝突 /шьо:тоцу/ *зіткнення*, 防止 /бо:ші/ *запобігання*, 装置 /со:чі/ *обладнання*) (Комарницька, Комісаров, 2012, с. 181-182).

У межах морфологічного способу створення термінів також використовують афіксацію та аббревіацію, наприклад: 議会 /гікай/ *парламент* – 議会主義 /гікайшюгі/ *парламентаризм*; 除数 /джьосу:/ *дільник* – 被除数 /хіджьосу:/ *ділене*; 刑事訴訟 /кейджісошьо:/ – 刑訴 /кейсо/ *кримінальний процес*; 原子爆弾 /геншібакудан/ — 原爆 /гембаку/ *атомна бомба*.

За допомогою синтаксичного способу утворюються термінологічні словосполучення, які відрізняються стійкістю та функціональною подібністю до термінів-слів в мові: 帰謬法による証明 /кібю:хо: ні йору шьо:мей/ *доведення до супротивного*; 業務上の過失 /гьо:муджьо:-но кашіцу/ *службова недбалість*. (Комарницька, Комісаров, 2012, с. 182).

Лексико-семантичний спосіб формування термінів передбачає термінологізацію слів загальнолітературної мови шляхом розширення, звуження або перенесення значень цих слів: 人 /хіто/ *людина* – 人 /хіто/ *фізична або юридична особа* (юридична термінологія); 個別 /кобецу/ *окремий* — 個別 /кобецу/ *одиничне* (філософська термінологія); 作為 /сакуї/ *штучність* – 作為 /сакуї/ *(злочинна) дія*

(юридична термінологія); 疲労 /хіро:/ *втома* – 疲労 /хіро:/ *старіння (металу)* (технічна термінологія) (Комарницька, Комісаров, 2012, с. 182).

Отже, у японській мові терміни формуються за допомогою різних методів, зокрема морфологічного, синтаксичного та лексико-семантичного. Тепер вважаємо за необхідне розглянути види прошарків лексики в японській мові та їх особливості. Дослідження цих прошарків дозволить нам отримати більше розуміння структури та розвитку японської лексики.

1.2 Основні види лексики в сучасній японській мові

Т. К. Комарницька та К. Ю. Комісаров (2012) зазначають, що японська лінгвістика традиційно поділяє лексичні одиниці на три шари відповідно до їхнього походження: власнеяпонський шар 和語 /ваго, слова, утворені з запозичених китайських елементів 漢語/канго та запозичення з європейських мов, передусім англійської 外来語/гайрайго (с. 124).

Подібна система відрізняється від традиційного двошарового підходу до класифікації лексики, який застосовується до європейських мов. Кожен з цих шарів має свої особливості та використовується в різних сферах функціонування японської мови. Наприклад, у письмових текстах, особливо суспільно-політичного або наукового характеру, частка слів канго буде значно більшою. Усне мовлення відзначається використанням слів ваго, оскільки вони легше сприймаються на слух. Тексти, спрямовані на молодь, включають більше слів гайрайго (Шерлінг, 2015 с. 22).

Розглянемо характеристики кожного з трьох лексичних шарів японської мови, які подають Т. К. Комарницька та К. Ю. Комісаров (2012):

1. Ваго – це шар лексики, який складається з японських слів. До нього входять слова, що належать до різних частин мови, серед них можн назвати як іменники, займенники, дієслова, так і прикметники з прислівниками. Значну частку цього шару складають слова, які позначають японські реалії. Цікаво, що серед слів ваго іноді можна знайти запозичення. Деякі з них давно були запозичені з айнської,

санскритської, китайської та корейської мов. Ця лексика вже так укорінилася в японському лексиконі, що носії мови не сприймають їх як запозичення.

2. Канго – серед слів цього прошарку лише дуже маленька кількість безпосередньо запозичена з китайської мови, а переважна більшість лексем утворилися вже в Японії на основі китайських коренів. Японська мова, зазнаючи китайського впливу протягом багатьох століть, змогла запозичити значну кількість лексичних одиниць. Слова канго мають прозору структуру та є продуктивними в словотворі. Ці китайські слова активно використовуються в письмовому мовленні, оскільки їхня структура зазвичай є більш зрозумілою японському мовцю у порівнні з словами, що були запозичені з європейських мов, включаючи інтернаціоналізми греко-латинського походження. Однак у великій кількості канго є омоніми, що може призвести до непорозумінь в усному мовленні.

Також вони зазначають, що для простих канго характерні двокомпонентні слова, що складаються з коренів, які не вживаються самостійно. Такі двокореневі (двоморфемні) слова переважають за кількістю серед лексичних одиниць канго і часто служать основою для утворення трьох- та чотирьохкомпонентних слів. Великі лексичні комплекси, що складаються з двох, трьох, чотирьох і більше повнозначних слів канго, є характерними для сучасної японської мови. Лише кількості слів канго складаються з одного кореня. Більшість слів канго є іменниками.

3. Лексичний шар гайрайго (або катаканаго) представлений словами, які відзначаються своєю відмінністю від інших слів японської мови, і зазвичай записуються катаканою. Ці слова мають незвичну фонетичну оболонку, що робить їх відразу помітними в тексті (с. 123-130).

Більша частина лексем гайрайго, подібно до канго, є іменниками. Ці слова широко застосовуються в технічних та промислових галузях, оскільки вони були запозичені разом із відповідними предметами та концепціями.

Важливе місце у застосуванні лексики гайрайго займає наукова термінологія, особливо в тих галузях науки, які активно розвиваються. До гайрайго належить чимало інтернаціоналізмів (Саймон-Маеда, 1995).

Інтернаціоналізми – це слова, які, вживаються в багатьох мовах, зберігаючи схожість у звучанні та значенні, не мають аналогів у мові, яка їх запозичила і часто вживаються в науковій, культурній та суспільно-політичній лексиці (Білозерська, 2010).

Проте, важливо зауважити, що в японській мові поряд з інтернаціональними запозиченнями гайрайго також існують їхні кальки, які створені на основі власної мови іншими словами. Це слова і вирази, що виникли внаслідок перекладу іншомовного тексту частинами засобами японської мови (Вальчук, 2017).

Серед запозиченої лексики можна виділити кілька розрядів: екзотизми, які називають поняття та реалії інших народів; варваризми, які представляють іншомовні слова, що не ввійшли до активного лексичного складу мови, але використовуються для створення різноманітного стилю мовлення. Зазвичай для запису цих слів використовується катакана або навіть оригінальне написання (Білозерська, 2010).

Розвиток лексем шару гайрайго нерідко відбувається незалежно від мови, з якої ці слова запозичені. Утворення може протікати методом поєднання слів та елементів, запозичених раніше, а також набувати нових значень, яких не було у мові-джерелі запозичення. Ці явища називають 和製英語 «васейейго» (японоподібна англійська мова) (Врубель, 2009).

Васейейго визначається як псевдо-англіцизми, слова і словосполучення, що за формою схожі на запозичення з англійської мови, але не існують у словниках цієї мови. Японська англійська мова включає в себе створення нових слів і виразів зі знайдених коренів або окремих слів іноземної мови (Шерлінг, 2015).

Серед способів створення васейейго, в межах лексико-семантичного способу спостерігають такі явища: поява нового значення, звуження значення та розширення значення (Комарницька, Комісаров, 2012, с.).

У межах морфологічного способу словотвору, скорочення є поширеним засобом творення васейейго, зазвичай редуція впливає на кінці слів. Крім скорочення, можливе створення васейейго через словоскладання, де запозичені лексеми комбінуються для утворення нових слів. В інших випадках можлива

конверсія, коли слово однієї частини мови, увійшовши до японської мови, набуває іншого частиномовного статусу (Шерлінг, 2015).

Також, окремою категорією в лексиці гайрайго є аббревіатури, які записують латиницею. Серед них можуть бути одиниці, запозичені з мови оригіналу вже у вигляді аббревіатури, або ж створені самою японською мовою і невідомі мові оригіналу (Комарницька, Комісаров, 2012; Шерлінг, 2015).

Важливо також зазначити, що васейейго не обмежується тільки комунікаційною функцією, а також використовується для викликання різних емоцій та створення певної атмосфери, в тому числі в рекламі, де слова часто використовуються не тільки для доведення інформації, але й як творчий засіб. Такий підхід може додати рекламному повідомленню емоційну глибину та вплив, що важливо для привернення уваги споживачів (Стенлоу, 2004).

Васейейго є цікавим прикладом того, як мова може розвиватися та пристосовуватися під впливом інших культур і мов, а також як вона може виконувати різноманітні функції в сучасному суспільстві.

1.3 Особливості публіцистичного стилю в сучасній японській мові

Публіцистичний стиль використовується у текстах, що стосуються суспільних, політичних та освітніх питань. Властивості цього стилю обумовлені його основною метою – впливати на свідомість, пропагувати ідеї та переконання. Публіцистика є вкрай чутливою до поточної зовнішньої ситуації, намагається впливати на неї та не боїться використовувати інновації (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272).

Публіцистичний стиль застосовується в таких сферах, як громадсько-політична, суспільно-культурна, виробнича діяльність та навчання (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272). Його основне призначення – сприяти вирішенню суспільно-політичних проблем, впливати на читачів або слухачів, переконувати та надихати їх, а також поширювати ідеї та знання (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272).

Основні ознаки публіцистичного стилю пов'язані з його призначенням. Серед них варто відзначити логічність і емоційну виразність, оцінку, суб'єктивність,

поєднання точності інформації з емоційно-експресивним образним сприйняттям висвітлюваної проблеми (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272). Загалом, ознаки публіцистичного стилю включають: акцент на новизну; динаміку; актуальність сучасності; інформаційність; політичну, суспільну та моральну оцінку повідомлення; поєднання логічності та образності мовного виразу, що призводить до зближення публіцистичного стилю як з науковим, так і з художнім; точність в документації та фактології; декларативність; закличність; поєднання стандарту і експресії; емоційність; доступність; переконливість (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272).

Як стверджують Л. І. Мацько та О. М. Сидоренко, всі ці ознаки публіцистичного стилю призводять до того, що він має властивості багатостильового, здавалося б, виходячи за межі власне публіцистичного стилю. З цими унікальними рисами стилю можна говорити про формування різних підстилів у межах цього стилю, таких як газетний, журнальний, телевізійний та інші (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272).

Ця особливість публіцистичного стилю впливає на лінгвістичні засоби, які використовуються в цьому стилі: тут можна знайти мовні одиниці різних рівнів, які характерні для інших функціональних стилів. Наприклад, в публіцистичному стилі разом із суспільно-політичною лексикою та термінологією, а також точними офіційними найменуваннями (які зазвичай притаманні офіційно-діловому стилю), можна зустріти багатозначну образну лексику та художні засоби (фігури мовлення), які характерні для художнього стилю, з метою вплинути на читача або слухача. Також у публіцистичному стилі можна зустріти багато слів з оцінним компонентом значення, і часто в ньому присутнє авторське «я», яке зазвичай збігається з фактичним мовцем (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 272).

Загалом можна виділити такі особливості публіцистичного стилю, які роблять його відмінним від інших функціональних стилів:

- високий рівень стандартизації мовних засобів;
- експресивність мови для привертання уваги читача;
- насиченість різноманітними реаліями, алюзіями та цитатами;

- використання розмовної, сленгової та ненормативної лексики;
- широке використання фразеології та образної лексики;
- застосування інших стилістичних прийомів та засобів мови, таких як гіпербола, образне порівняння, метафора, метонімія, евфемізм тощо (Букрієнко, Комісаров, 2015, с. 210).

Серед підстилів публіцистичного стилю Л. І. Мацько та О. М. Сидоренко, (2003) виділяють:

- 1) власне публіцистичний, тобто стиль засобів масової інформації (газети, журнали, радіо, телебачення);
- 2) художньо-публіцистичний (памфлети, фейлетони, нариси, есе);
- 3) науково-публіцистичний (критичні статті, аналітичні огляди) (с. 273).

Стосовно суспільно-політичної лексики, Т. К. Комарницька (2021) зазначає, що її важко назвати нейтральною, оскільки її вживання притаманне далеко не всім стилям; вона асоціюється насамперед із публіцистичним, а також офіційно-діловим стилями. Ця лексика здебільшого представлена лексичним шаром канго і містить чимало суспільно-політичних термінів. Тому першою мовною ознакою публіцистичного стилю можемо назвати широке використання суспільно-політичної лексики (наприклад, 国民 /кокумін/ *народ*, 社会的 /шякайтекі/ *соціальний*, 国家 /кокка/ *держава*, 統一性 /тōйцусей/ *єдність*, 政治的 /сейджітекі/ *політичний*, 同盟国 /дōмейкоку/ *союзна країна*) (с. 470).

Зазвичай для написання цих термінів використовують ієрогліфи з ієрогліфічного мінімуму, а у разі, якщо термін містить рідкісний ієрогліф, його запис здійснюється таким чином: замінюють на ієрогліф із ієрогліфічного мінімуму; замінюють слово або частину слова на запис абеткою; замінюють на інше слово. Окрім цього, за рішенням редакції можуть уживати деякі знаки, що не входять до ієрогліфічного мінімуму, однак їхня кількість не є значною (Комарницька, 2021, с. 471).

За словами Т. К. Комарницької (2021), публіцистичний стиль включає в себе різні семантичні групи слів, серед яких можна виділити такі:

1) лексеми, що описують політичне життя та ідеологічні поняття, включаючи ідеологічні терміни 民主主義、社会主義、自由主義、保守主義、グローバル化 та назви політичних партій та організацій 自由民主党、公明党、共産党、北大西洋条約機構.

2) лексика, яка характеризує державний устрій, владу 内閣総理大臣、市役所、議員 та політичну діяльність 宣言、コンセンサス、妨害、対立.

3) лексика, пов'язана із суспільними та моральними поняттями 愛国主義、自由、同意、慈善、独立、統一性 (с. 471).

У публіцистичному стилі також використовується лексика із інших галузей, такі як економіка (不況、景気回復、停滞、デフレ), екологія (オゾン層破壊、土壤汚染、生態、エコマーク), юриспруденція (刑事訴訟、憲法改正、法案、付加刑), освіта (カリキュラム、義務教育、修士課程、塾), культура (民謡、芝居、印象主義、楽譜) та медицина (伝染病、症候群、免疫、毛細血管) (Комарницька, 2021, с. 471; Мацько, Сидоренко, 2003, с. 275).

Важливо відзначити, що лексика публіцистичного стилю відрізняється від лексики наукового і офіційно-ділового стилів своєю динамічністю і схильністю до впливу розмовного стилю. Словник публіцистичного стилю постійно поповнюється новими конотаціями, жаргонізмами, запозиченнями та новотворами (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 275).

Лексичні зміни в публіцистичному стилі відбуваються через динамічні процеси, які спричинені основними рисами цього стилю: актуальністю та спрямованістю на нові явища. У зв'язку з цим старі та неактуальні слова втрачають активність, тоді як сучасні ідеологеми стають більш важливими. Це призводить до творення нових термінів та розширення синонімії в лексиці публіцистичного стилю (Мацько, Сидоренко, 2003, с. 275).

Зазвичай, лексика цього стилю включає в себе нові слова, які відповідають сучасним потребам суспільства. Це може бути наслідком різних факторів, таких як соціальні (наприклад, відсутність слів для позначення нових суспільних явищ, що

створює попит на нові терміни), психологічні (бажання користувачів мови вживати слова, які вже поширені або запропоновані відомими особистостями), мовні (привабливість структури та значення нових слів), і мовно-акустичні (приємний звук або вимова слова) (Комарницька, 2021, с. 472).

Таким чином, публіцистичний стиль відрізняється динамічними лексичними змінами, які родяться з потреб сучасного суспільства та впливу різних факторів на мову.

Публіцистичний стиль японської мови також використовує аббревіатури та скорочення. Варто зауважити, що ця практика може стосуватися слів різних шарів лексики та базуватися на різних принципах. Згідно з Т. К. Комарницькою (2012), аббревіація може охоплювати як іменники, так і дієслова різних лексичних груп (с.23).

Абревіації частіше зустрічаються в розмовному стилі, в той час як скорочення слів і словосполучень з ієрогліфів та гайрайго є характерними для публіцистичного стилю. Типовою практикою є скорочення слів і словосполучень, які починаються з чотирьох або більше ієрогліфів до одиниць, які складаються з перших ієрогліфів скорочених одиниць: 東京大学 – 東大; 安全保障 – 安保; 原子力発電所 – 原発 (Комарницька, 2012, с.23).

Така ж трансформація відбувається і зі словами гайрайго. Зазвичай, перші два склади вихідних слів зберігаються в скороченому варіанті. Звісно, існують і інші шаблони для створення скорочень: ジェネラル・ストライキ – ジェネスト; バイオ・テクノロジー – バイテク (Комарницька, 2012, с.23).

Загалом, слова можуть зазнавати скорочень, включаючи:

- 1) другі склади обох членів, наприклад, 学食 від 学生食堂 *шкільна їдальня*;
- 2) другий склад першого члена та перший склад другого члена, наприклад, 高校 від 高等学校 *старша школа*;
- 3) перші склади обох членів, наприклад, 閣議 від 内閣会議 *засідання Кабінету міністрів*;

4) перший склад першого члена та другий склад другого члена (рідко), наприклад, 郷軍 від 在郷軍人 *резервіст*;

5) лише один зі складів одного з членів, зі збереженням повної форми іншого члена, наприклад, 大公使 від 大使行使 *посли та посланники* (Комарницька, 2012, с.24).

Також, скорочення слів і словосполучень у межах лексичного шару гайрайго можуть відбуватися за кількома моделями:

1) зазвичай залишаються по два перших склади з кожного слова (чи з перших двох слів), а решта складів піддаються редукції. Наприклад, セクハラ від セクシュアル・ハラスメント, що означає «сексуальні домагання».

2) рідше зустрічаються випадки, коли початок першого слова може бути об'єднаний з закінченням другого. Наприклад, コーポラス від англійського «corporation house», що означає «корпоративний будинок».

3) одне зі слів може залишитися незмінним, без скорочень. Наприклад, エコマーク від англійського «ecological mark», що означає «емблема екологічно чистої продукції».

4) скорочення може зачіпати лише одне довге слово. Розрізняють два випадки:

- відсікання складів кінцевої частини слова. Наприклад, リハビリリ від リハビリテーション, що означає «реабілітація».

- рідше відбувається скорочення одного або кількох складів початкової частини слова. Наприклад, ホーム від プラットホーム, що означає «платформа». (Комарницька, 2021, с. 476-477).

У будь-якому випадку, переклад таких скорочених одиниць зазвичай виконується за допомогою тих же самих словосполучень, на основі яких було створено скорочення, оскільки мова перекладу не передбачає створення абrevіатур.

Ще однією особливістю лексики японських публіцистичних текстів є інтенсивне використання власних назв. Згідно з Т. К. Комарницькою (2021, с. 478), включення

імен та назв у публіцистичних текстах надає їм конкретність і встановлює зв'язок з певними особами, установами або місцями.

Також у публіцистичному стилі сформувалася суспільно-політична фразеологія, тобто словосполучення, які не мають певного нерозчленованого значення і можуть бути перекладені дослівно, однак при цьому їхня форма є сталою, вони перетворилися на своєрідні кліше: 安全を保障する、問題に取り組む、意見交換を行う、危機に直面する、互恵的関係の構築、主権の尊重、措置をとる、影響力を行使する、改革アジェンダを実施する、建設的で生産的な対話、飛躍的に発展する (Комарницька, 2021, с. 491).

Висновки до Розділу 1

У підсумку можна визначити, що мова, як відображення світогляду конкретного лінгвістичного співтовариства, відображає інтелектуальні та практичні інтереси людей. Слова, у свою чергу, є ключовим ресурсом для передачі мови і важливим показником розуміння різних культур, оскільки вони віддзеркалюють культурний контекст мови. Особливу увагу при вивченні іноземних мов слід приділяти освоєнню лексики. Пряма залежність мови від слів знаходить своє відображення як в лінгвістичних дослідженнях вчених світу, так і в повсякденній лексиці, і японська мова не є виключенням. Розуміння значення слова може покращитися, враховуючи його взаємозв'язок з іншими словами, і важливість контексту, особливо в японській мові, де слова можуть мати більш широке значення, що не має чіткого еквівалента в інших мовах, також важливо враховувати.

Також, у першому розділі нашого дослідження ми окреслили, що лексикологія, яка є розділом мовознавства, спеціалізується на вивченні слова, його семантичної структури, системних відносин між словами та аналізі окремих слів і їх сукупностей. Важливо відзначити, що лексикологія, як самостійна галузь лінгвістики, є значущою навчальною дисципліною, що досліджує слова та словниковий склад мови в цілому.

В свою чергу термін – це чітко визначене поняття в різних галузях науки, техніки, мистецтва та суспільного життя, що виражене одним словом чи словосполученням. Зазвичай терміни характеризуються відсутністю багатозначності та емоційного або стилістичного відтінка. Варто відзначити, що багато термінів виникають з розвитком слів, які мають багатозначність і можуть вказувати на різні наукові концепції. Загальна маса термінів у певній галузі формує термінологію цієї галузі.

Було також підкреслено, що більшість термінів у японській мові відносяться до категорії канго, і в різних галузях знань існує значна кількість складних багатокомпонентних термінів канго. Стало відомо, що терміни в японській мові формуються за допомогою морфологічних, синтаксичних та лексико-семантичних методів, при цьому морфологічний спосіб, зокрема словоскладання, виявляється найбільш продуктивним і часто використовується для створення складних термінів. Також було вказано на використання афіксації та аббревіації в рамках морфологічного способу. Синтаксичний же спосіб формування термінів включає утворення термінологічних словосполучень, що характеризуються стійкістю та функціональною подібністю до термінів-слів у мові, в той час як лексико-семантичний підхід до формування термінів передбачає термінологізацію слів загальнолітературної мови шляхом розширення, звуження або перенесення їхніх значень.

Варто відзначити, що японська мова має три різні шари лексики: ваго, канго та гайрайго. Ваго включає японські слова, але часом може містити і слова, запозичені з інших мов. Канго складається з слів, які були безпосередньо запозичені з китайської мови або сформувалися в Японії на основі китайських коренів. Гайрайго, часто записувані катаканною, представляють собою іноземні слова, які адаптувалися до японської мови.

Лексика гайрайго не тільки містить запозичення, але і включає кальки, що виникають в результаті перекладу іншомовного тексту з використанням елементів

японської мови. Важливо також зазначити наявність абревіатур, які записуються латиницею, серед лексики гайрайго.

Окрім того, у японській мові розвивається явище васейейго, що означає японоподібну англійську мову. Це вказує на те, як мова може пристосовуватися та розвиватися під впливом інших культур і мов, а також як вона може виконувати різноманітні функції в сучасному суспільстві. Такий різноманітний лексичний склад є важливим аспектом вивчення японської мови та розуміння культурних взаємодій.

В свою чергу, публіцистичний стиль використовується для впливу на свідомість читачів, переконання, поширення ідей та пропаганди важливих питань у сферах суспільства, політики, освіти та культури. Цей стиль було охарактеризовано рядом ознак, таких як інформативність, актуальність, новизна, динаміка, декларативність, переконливість, точність в документації та фактології, суспільна та моральна оцінка повідомлення, логічність, суб'єктивність, емоційна виразність, експресія та образність.

Цей функціональний стиль має багатостильовий характер, наближаючись як до наукового, так і до художнього стилів. Лінгвістичні засоби, що використовуються в публіцистичному стилі, включають різні мовні одиниці різних рівнів, що робить його унікальним в порівнянні з іншими стилями. Особливості публіцистичного стилю включають в себе високий рівень стандартизації мовних засобів, експресивність мови, насиченість різноманітними реаліями та цитатами, використання розмовної, сленгової та ненормативної лексики, а також широке використання фразеології та образної лексики, а також стилістичних прийомів, таких як гіпербола, образне порівняння, метафора та інші.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕКСИКИ ТА ТЕРМІНОЛОГІЇ

2.1. Сучасні методи лінгвістичних досліджень

У лінгвістичній науці існують різноманітні методи для проведення досліджень, і визначення терміну «метод» може бути складним завданням, оскільки він має кілька значень. Згідно з М. П. Кочерганом (2001), термін «метод» може використовуватися у трьох різних контекстах: 1) загально-наукове або філософське значення; 2) спеціально-наукове значення, що відноситься до певних галузей наук; 3) значення «прийом, спосіб дії», яке часто пов'язане з методологією дослідження (с. 11).

Загалом лінгвістичні методи можна розділити на загальні і часткові. Серед загальних методів прийнято виділяти такі: дедукція, спостереження, синтез, індукція, аналіз, гіпотеза, порівняння та інші. До часткових методів входять, наприклад, порівняльно-історичний аналіз, типологічний аналіз, зіставний аналіз, структурний аналіз, функціональний аналіз, конструктивний аналіз, аналіз дискурсу та інші (Кочерган, 2001, с. 11-13).

Науковці зазвичай виділяють два основних рівні пізнання, які включають емпіричний та теоретичний підходи. Це пов'язано з тим, що знання можуть бути отримані з досвіду або практики (емпіричний підхід), або ж з логічних висновків та операцій, тобто теоретичного підходу (Габідулліна, Колесніченко, 2019, с. 19).

Розглядаючи емпіричний рівень, важливо відзначити, що на цьому етапі дослідження суб'єкт спостерігає за явищами, збирає та відбирає інформацію та факти, а також встановлює зв'язки між ними (Габідулліна, Колесніченко, 2019, с. 19).

Щодо теоретичного рівня слід відзначити, що під час проведення лінгвістичних досліджень на цьому рівні досягається пізнання через розумовий аналіз, включаючи в себе емпіричний матеріал. На цьому етапі ми отримуємо розуміння внутрішньої структури, як розвиваються системи та явища, і як вони взаємодіють одне з одним (Габідулліна, Колесніченко, 2019, с. 19).

Переглядаючи методи, які найчастіше використовуються в лінгвістичних дослідженнях, можна вказати на загальнонаукові методи, такі як гіпотетико-дедуктивний метод, в якому аналіз проводиться послідовно (Арешенков, 2006, с. 7). Загалом метод дедукції, що є складовою гіпотетико-дедуктивного методу, взаємодіє з методом індукції. Індукція використовується для узагальнення висновків щодо загального, базуючись на знаннях про окремі випадки. З іншого боку, дедукція – це метод дослідження, коли на основі знань про загальні принципи роблять висновки щодо окремих фактів та понять (Петрина, 2018, с. 175).

Ще одним загальнонауковим методом, який застосовується під час досліджень, є метод лінгвістичного спостереження, за якого з тексту виділяють конкретні мовні факти, визначають однакові або схожі мовні одиниці та аналізують їх, щоб встановити їх особливості (Арешенков, 2006, с. 7).

К. П. Кравець (2017), вказує, що зіставний метод, який є основним прийомом контрастивної лінгвістики, спрямований на порівняння схожих і відмінних рис між двома порівнюваними мовами на різних рівнях мовної системи, дотримуючись синхронного підходу (с. 45). З іншого боку, деякі лінгвісти стверджують, що зіставний метод більше спрямований на пошук відмінностей між мовами, включаючи зміст термінів, компоненти структури, тощо (Вакуленко, 2013, с. 18).

М. П. Кочерган (2000) у своїй роботі наголошує, що зіставний метод використовується для дослідження споріднених та неспоріднених мов, з метою виявлення спільних і відмінних рис між порівнюваними мовами, шляхом аналізу їх фонетичних, лексичних і граматичних особливостей (Кочерган, 2000, с. 13). Таким чином, зіставний метод не лише допомагає в проведенні досліджень та розвитку теорії, але також застосовується в практичних аспектах, таких як переклад та навчання мов. М. П. Кочерган вказує, що завдяки зіставному методу були розроблені зіставні граматики, порівняльні типології мов і двомовні словники (як перекладні, так і диференційні) (с. 13).

Серед часткових методів, які активно використовуються в лінгвістичних дослідженнях, можна виділити описовий аналіз, структурний аналіз, дистрибутивний

аналіз, компонентний аналіз, стилістико-статистичний аналіз та контекстуальний аналіз (Арешенков, 2006, с. 8-9).

При дослідженні лексичної семантики особливо часто застосовується метод компонентного аналізу. Вивчаючи окремі лексичні одиниці та їх синоніми, можна встановити, наскільки схожі або відмінні семантичні особливості порівнюваних мов (Кочерган, 2006, с. 13).

Ю. О. Арешенков (2006) в своїй роботі також зазначає, що поряд з методами спостереження та опису використовується класифікація досліджуваних понять і явищ. Він вказує, що ця класифікація може здійснюватися шляхом єдиної системи поділу, хоча існує можливість надавати кілька класифікацій при наявності кількох розділень (с. 9). У нашому дослідженні ми намагатимемося класифікувати суспільно-політичні терміни сучасної японської мови, керуючись структурними та семантичними аспектами.

2.2 Методи та етапи дослідження суспільно-політичної термінології

Розглянувши та описавши основні поняття лексикології та термінології у теоретичному розділі, такі як «лексика», «лексикологія», «термін» і «термінологія», ми вважаємо за належне визначити методологію нашого дослідження словникового складу японських новинних статей з соціально-політичною тематикою.

Вибір методів дослідження обумовлений метою та завданнями нашої магістерської роботи, і з цього погляду ми оберемо приклади, проведемо їх подальший аналіз та систематизацію за допомогою декількох методів: повного вибору, описового аналізу та кількісних підрахунків, включаючи елементи статистичного методу.

На першому етапі ми визначимо кількість термінологічних одиниць з соціально-політичною тематикою – 26,151 термін, використовуючи метод суцільної вибірки. Як вказує О. С. Петрина (2018) у своєму науковому дослідженні, метод суцільної вибірки застосовується для виділення термінологічних одиниць та їхнього відбору для подальшого дослідження (с. 176). Отже, за допомогою цього методу ми

відберемо термінологічні одиниці як матеріал для нашого дослідження, щоб спробувати класифікувати суспільно-політичні терміни японської мови, а також використовуватимемо аналіз дефініцій для точного перекладу термінів українською мовою.

На другому етапі ми застосуємо описовий метод з метою надати точний опис термінів та подальшої класифікації. Більше того, використання описового методу дозволить нам комплексно, точно і повністю охарактеризувати результати дослідження термінологічного складу японської мови. Також ми виконаємо кількісні підрахунки з використанням елементів статистичного методу для визначення частотності вживання словотвірних моделей у структурах термінів суспільно-політичної сфери.

Висновки до Розділу 2

Узагальнюючи сучасні засади методологічних досліджень, можна визначити, що в лінгвістичній науці існує різноманіття методів для проведення досліджень, включаючи загальні та часткові методи. Загальні методи включають дедукцію, спостереження, синтез, індукцію, аналіз, гіпотезу, порівняння та інші, тоді як часткові методи охоплюють порівняльно-історичний аналіз, типологічний аналіз, зіставний аналіз, структурний аналіз, функціональний аналіз, конструктивний аналіз, аналіз дискурсу та інші.

Науковці вирізняють два основні рівні пізнання: емпіричний (отриманий з досвіду або практики) та теоретичний підходи (розумовий аналіз та логічні висновки).

Метод лінгвістичного спостереження визначає схожі або ідентичні мовні одиниці та їх аналіз. Зіставний метод спрямований на виявлення відмінностей між мовами, порівняння схожих і відмінних рис між ними. Цей метод застосовується в перекладах, навчанні мов та розробці зіставних граматики та словників.

Ми узгодили використання кожного конкретного методу, розглянувши їхнє практичне застосування в нашій роботі. Ми визначили і виконали опис найбільш

ефективних, на наш погляд, методів дослідження суспільно-політичної японської термінології.

Оскільки ми маємо намір класифікувати суспільно-політичні терміни, зібрані методом суцільної вибірки, ми вважаємо за необхідне провести кількісний підрахунок термінів за їхнім походженням, щоб визначити домінуючу модель у суспільно-політичній сфері японської мови.

Крім того, ми детально описали етапи проведення практичного дослідження у нашій магістерській роботі.

РОЗДІЛ 3

ФУНКЦІОНУВАННЯ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ ТА ТЕРМІНОЛОГІЇ В МОВІ СУЧАСНОЇ ЯПОНСЬКОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ

3.1 Статистичний аналіз лексики на основі статей суспільно-політичної тематики до та після повномасштабного вторгнення

В ході дослідження було використано статті популярних японських новинних ресурсів NHK ニュース, 朝日新聞 та 毎日新聞. До вибірки увійшло 495 статей за серпень 2021, січень 2022, березень 2022 та жовтень 2022 року, що мали в собі згадування про Україну. Далі подається кількість згадувань кожного слова у статтях (для скорочення опущені слова що вживалися 5 і менше разів).

За серпень 2021, з вибірки у 27496 слів:

ウクライナ(198), 選手(188), 勝点(180), ベラルーシ(166), リーグ(139), ロシア(136), メートル(134), 次リーグ(133), 日本(128), 同決勝(97), 女子(91), 男子(91), 決勝(82), 予選(81), キロ(79), ポーランド(77), 米国(77), 回戦(75), メダル(70), 五輪(66), 世界新(66), メルケル(65), ドイツ(63), 車いす(63), 中国(63), ルカシェンコ(58), グループ(57), リーグA(57), 次リーグA(57), 代表(57), トランプ(55), 運動機能障害(54), 障害(54), 空港(53), 落選(51), 位決定戦(50), 決勝進出(50), キロ級(49), 個人(48), ツィマノウスカヤ(47), 視覚障害(47), タリバン(46), ツィマノウスカヤ選手(46), 東京(46), 自分(45), 出場(45), 政権(45), フランス(44), 亡命(44), 大統領(43), A組(42), パラリンピック(42), リーグA組(42), 次リーグA組(42), 知的障害(42), スペイン(41), 時間(41), ブラジル(39), 最後(38), ポット(37), 彼女(36), アフガン(35), 脳性(35), 番台(35), シングルス(34), チーム(34), テロ(33), オランダ(31), オリンピック(31), 英国(30), 参加(30), 多く(30), 組順位(29), 大統領選(29), 発表(29), R P C(28), 国民(28), カナダ(27), ハンガリー(27), 抗議活動(27), 世界(27), 日本新(27), イタリア(26), トルコ(26), プーチン(26), 一方(26), vs(25), 可

能性(25), 関係(25), 記録(25), 自身(25), 自由形(25), CL(24), モスクワ(24), ルカシェンコ氏(24),
 ルカシェンコ大統領(24), 欧州(24), 陸上(24), デンマーク(23), ポルトガル(23), 獲得(23), 競技
 (23), 電話(23), 当局(23), 批判(23), R O C (22), イングランド(22), チマノウスカヤ(22), チマノ
 ウスカヤ選手(22), 会場(22), 結果(22), 支援(22), 取材(22), 受けた(22), 東京オリンピック(22),
 立位(22), 練習(22), コロナ(21), フォール(21), 競泳(21), 示す(21), 主張(21), 準決勝(21), 問題
 (21), キエフ(20), 遺体(20), 帰国(20), 合わせ(20), 支持者(20), 試合(20), 大会(20), 大使館(20),
 舞台(20), イラン(19), エジプト(19), コーチ(19), 警察(19), 状況(19), 戦合計(19), 対戦(19), 大
 使(19), 入場(19), アゼルバイジャン(18), オーストリア(18), シショフ(18), シショフ氏(18), ス
 ポーツ(18), バーンズ(18), バーンズ氏(18), メートル自由形(18), メディア(18), 開催(18), 危機
 (18), 豪州(18), 昨年(18), 市民(18), 首都(18), 出国(18), 卓球(18), 当時(18), 同じ(18), 平泳(18),
 隣国(18), HC(17), クラブ(17), ビザ(17), プレーオフ(17), ベラルーシ人(17), ベルギー(17), メ
 ドレー(17), メルケル氏(17), リオデジャネイロ(17), 井村(17), 運動機能障害 S (17), 記者会見
 (17), 個人メドレー(17), 今年(17), 受け(17), 勝者(17), 相手(17), 到着(17), 必要(17), アフガニ
 スタン(16), オンライン(16), クラス(16), グループステージ(16), リーグ敗退(16), 関与(16), 吉
 田(16), 金メダル(16), 行われた(16), 香港(16), 思う(16), 次リーグ敗退(16), 所属(16), 新型(16),
 選挙(16), 続く(16), 対策(16), 弾圧(16), 同準決勝(16), 敗退(16), 迫害(16), 保護(16), 理由(16),
 A組順位(15), IOC(15), MF(15), S B (15), シャフタール(15), チェコ(15), バイデン(15), リー
 グA組順位(15), 演技(15), 欧米(15), 協力(15), 警察官(15), 午後(15), 語った(15), 抗議(15), 国
 内(15), 始めた(15), 指摘(15), 事件(15), 次リーグA組順位(15), 首相(15), 情報(15), 数字(15), 大
 会連続(15), 不正(15), 平均順位(15), コロナウイルス(14), スイス(14), ディナモ(14), テニス(14),
 プーチン氏(14), ブルガリア(14), マネーロンダリング(14), マレーシア(14), リーグD(14), ワシ
 ントン(14), 安全(14), 過去(14), 機能障害(14), 経験(14), 言葉(14), 攻撃(14), 国際(14), 混合(14),
 次リーグD(14), 障害クラス(14), 新型コロナウイルス(14), 切断(14), 説明(14), 男性(14), 投稿

(14), 背泳(14), 表記(14), 表情(14), B C (13), B組(13), FW(13), S M(13), SNS(13), T フォール(13), シナ(13), スウェーデン(13), セルビア(13), ツイッター(13), パリ(13), ベンフィカ(13), マドリード(13), モルドバ(13), リーグB(13), リーグC(13), 会談(13), 開会式(13), 希望(13), 議事堂(13), 今後(13), 死亡(13), 次リーグB(13), 次リーグC(13), 写真(13), 団体(13), 展開(13), 南シナ(13), 暴徒(13), 目指(13), アルゼンチン(12), エリツィン(12), シーズン(12), ソ連(12), バス(12), メダリスト(12), モナコ(12), レスリング(12), 委員会(12), 井村 HC(12), 求め(12), 午前(12), 高い(12), 思い(12), 私たち(12), 持つ(12), 種目(12), 勝利(12), 捜査(12), 脱出(12), 発給(12), 予定(12), D組(11), アジア(11), アメリカ(11), イスラエル(11), イスラム(11), ガス(11), カブール(11), ザルツブルク(11), シェリフ(11), シェリフ・ティラスポリ(11), シェリフティラスポリ(11), シナ海(11), チェルシー(11), ティラスポリ(11), デュエット(11), ベラルーシ代表(11), マネロン(11), マルメ(11), マンチェスター(11), メートルリレー(11), メートル平泳(11), ラトウーシュカ(11), ラトウーシュカ氏(11), 移動(11), 一緒(11), 果た(11), 各国(11), 各地(11), 感謝(11), 韓国(11), 記者(11), 求めた(11), 銀行(11), 懸念(11), 見つかった(11), 向かう(11), 高さ(11), 姿勢(11), 支持(11), 重要(11), 声明(11), 前回(11), 大会新(11), 投げ(11), 東京パラリンピック(11), 独裁者(11), 南シナ海(11), 日朝(11), 年間(11), 不満(11), AP(10), C組(10), ウクライナ代表(10), クリミア(10), ゴール(10), スタート(10), スピード(10), スロバキア(10), セカンドレグ(10), センター(10), テレビ(10), フィリピン(10), プラハ(10), フランス代表(10), マレーシア選手(10), ミラン(10), メートル個人(10), メートル個人メドレー(10), リーグD組(10), レース(10), 一方的(10), 羽田空港(10), 起きた(10), 強化(10), 金融機関(10), 軍艦(10), 警戒(10), 現地(10), 呼ばれる(10), 行動(10), 再選(10), 思います(10), 次リーグD組(10), 成田空港(10), 政府(10), 前谷宏(10), 訴え(10), 続いて(10), 続ける(10), 退任(10), 通信(10), 搭乗(10), 判定(10), 本当(10), 目標(10), 連絡(10), BSSF(9), NS(9), N S (9), アーティスティックスイミング(9), アスリート(9), カザフスタン(9), ギリシャ(9), クロアチア(9), サービス(9), ジョージア(9), ズマ(9), テーマ(9),

ニッセイ(9), ニッセイ同和損保(9), バイエレン(9), バタフライ(9), バレエ(9), ファーストレグ
 (9), ポーランド大使館(9), ランキング(9), リーグB組(9), リーグC組(9), リトアニア(9), 一つ
 (9), 引き(9), 影響(9), 英空母(9), 会長(9), 改善(9), 拡大(9), 旗手(9), 強調(9), 決めた(9), 拘束(9),
 行き(9), 在日(9), 作戦(9), 札幌(9), 指導(9), 視覚障害S(9), 視覚障害T(9), 事態(9), 次リーグB
 組(9), 次リーグC組(9), 自ら(9), 自転車(9), 襲撃(9), 述べ(9), 順位(9), 勝ち(9), 戦い(9), 対し(9),
 対話(9), 台湾海峡(9), 大きな(9), 大統領選後(9), 通過(9), 同和損保(9), 年前(9), 分かれる(9), 変
 化(9), 優勝(9), 立場(9), 話した(9), FIFA(8), PSV(8), アルジェリア(8), インタビュー(8), インド
 (8), キャリア(8), キルギス(8), クリスツイナ(8), クリスツイナ・ツイマノウスカヤ(8), クリスツ
 イナ・ツイマノウスカヤ選手(8), クリスツイナツイマノウスカヤ(8), クリスツイナツイマノウ
 スカヤ選手(8), グループステージ第(8), ザグレブ(8), サッカー(8), ダブルス(8), ディナモ・ザグ
 レブ(8), ディナモザグレブ(8), テクニカルルーティン(8), トーナメント(8), ネット(8), パキスタ
 ン(8), バスケットボール(8), ビタリー(8), フィラトチェンコワ(8), プール(8), フリールーティン
 (8), ヘッドコーチ(8), ベラルーシ当局(8), ヘンク(8), マット(8), ミンスク(8), メートル決勝(8),
 メンバー(8), ヤングボーイズ(8), ライバル(8), リオデジャネイロ五輪(8), ルカシェンコ政権(8),
 ロサンゼルス(8), 意向(8), 運動機能障害C(8), 運動機能障害SB(8), 奥川(8), 応援(8), 欧州最後
 (8), 王者(8), 開催国(8), 活躍(8), 乾友紀子(8), 監督(8), 危険(8), 義足(8), 議論(8), 求める(8), 拠
 点(8), 近年(8), 銀メダル(8), 計画(8), 見方(8), 公式(8), 考え(8), 合意(8), 合流(8), 国外(8), 国際
 社会(8), 今回(8), 残る(8), 支持層(8), 時ごろ(8), 取り(8), 種類(8), 首都キエフ(8), 笑顔(8), 衝突
 (8), 状態(8), 人たち(8), 制裁(8), 聖火(8), 前日(8), 組織(8), 対立(8), 退避(8), 大学(8), 地元(8),
 遅刻(8), 跳躍(8), 登場(8), 動き(8), 日午後(8), 日本代表(8), 日夜(8), 年世界選手権(8), 爆発(8),
 発見(8), 発言(8), 披露(8), 分け(8), 米軍(8), 米大統領(8), 砲丸投(8), 亡命者(8), 亡命先(8), 万円
 (8), 務める(8), 理解(8), 領海(8), 鈴木孝幸(8), 話す(8), Advertisement(7), CL予選(7), EURO(7),
 FC(7), IPC(7), NATO(7), UEFA(7), アルファベット(7), ウクライナ危機(7), カルバレビッチ

(7), カルバレピッチ氏(7), クラス分け(7), クリントン(7), グループ E(7), ゴールボール(7), コロンビア(7), サンジェルマン(7), スコットランド(7), チャンピオンズリーグ(7), デモ(7), トップ(7), トヨタ(7), トヨタ自動車(7), ニュージーランド(7), パリ・サンジェルマン(7), パリサンジェルマン(7), ビタリー・シショフ(7), ビタリー・シショフ氏(7), ビタリーシショフ(7), ビタリーシショフ氏(7), プレー(7), ブレンビー(7), ペンス(7), ポイント(7), ホロコースト(7), メートル背泳(7), ラグビー(7), レアル(7), レアル・マドリード(7), レアルマドリード(7), ロサンゼルス五輪(7), ワルシャワ(7), 安心(7), 以上(7), 井村雅代(7), 井村雅代ヘッドコーチ(7), 一人(7), 影響力(7), 外務次官(7), 活動(7), 基本的(7), 義足機能障害(7), 義足装着(7), 競走(7), 競走跳躍(7), 共同(7), 金メダリスト(7), 決勝トーナメント(7), 権利(7), 元外交官(7), 現在(7), 行く(7), 行われ(7), 混乱(7), 座位(7), 残り(7), 肢体不自由(7), 資金(7), 示した(7), 自動車(7), 自由(7), 自由形背泳(7), 写真図版(7), 首脳会談(7), 終えた(7), 終わった(7), 重度(7), 準決勝進出(7), 初めて(7), 小さいほど(7), 証明書類(7), 障害 B (7), 障害クラス分け(7), 進出(7), 人間(7), 図版(7), 水面(7), 成長(7), 切断機能障害(7), 切断脳性(7), 千人(7), 選挙結果(7), 訴えた(7), 打撃群(7), 逮捕(7), 地方銀行(7), 程度(7), 投てき(7), 東京五輪(7), 同種(7), 南部(7), 難民選手団(7), 日本競輪選手会(7), 入り(7), 入る(7), 年ぶり(7), 敗れ(7), 反対(7), 反発(7), 表明(7), 福島(7), 米露(7), 母国(7), 報じられ(7), 崩壊(7), 無人機(7), 明らかに(7), 目立(7), 優勢(7), 余儀(7), 梨紗子(7), 話し(7).

За січень 2022, з вибірки у 26375 слів:

ロシア(789), ウクライナ(535), 米国(223), NATO(140), 中国(126), バイデン(123), 侵攻(117), 大統領(114), 情勢(109), ベラルーシ(100), ミサイル(97), ウクライナ情勢(94), 選手(87), 協議(83), 一方(77), ロシア軍(72), 日本(72), プーチン(69), 可能性(69), 強調(67), 政権(63), 北朝鮮(61), 懸念(60), 発表(60), 問題(60), 対応(58), 欧州(56), 要求(56), 会談(55), 姿勢(53), ドイツ(52), ワシントン(52), 発射(52), バイデン氏(51), ブリンケン(50), 指摘(50), N A T O(49), 示した(49), 場合(47), 北大西洋条約機構(47), 状況(46), 対し(46), キエフ(45), チマノウスカヤ(44),

チマノウスカヤ選手(44), 世界(42), 必要(42), 部隊(41), 記者会見(40), 昨年(40), コロナ(39), 影響(39), 今後(39), 立場(39), EU(38), パラリンピック(38), ポーランド(38), 回答(38), 緊迫(38), 攻撃(37), 今回(37), 同盟国(37), ウクライナ侵攻(36), 安全保障(36), 緊張(36), 展開(36), ガス(35), 新型(35), 関係(34), 考え(34), 合意(34), 連携(34), 脅威(33), 行動(33), 述べた(33), 多く(32), 天然(32), 電話協議(32), 動き(32), カザフスタン(31), ラブロフ(31), ロシア側(31), 危機(31), 国境(31), 支持(31), 彼女(30), 亡命(30), プーチン氏(29), プーチン大統領(29), 加盟(29), 見方(29), 準備(29), 政府(29), エネルギー(28), バイデン政権(28), ブリンケン氏(28), 供給(28), 緊張緩和(27), 検討(27), 国内(27), アメリカ(26), ゼレンスキー(26), モスクワ(26), 事態(26), 制裁(26), 伝えた(26), 東部(26), 確認(25), 思います(25), 自分(25), 首都(25), 説明(25), 対話(25), 台湾(25), 大きな(25), 天然ガス(25), NS(24), リスク(24), 外相(24), 緊密(24), 軍事侵攻(24), 首相(24), 配備(24), 発言(24), 文書(24), 利上(24), アジア(23), クリミア(23), フランス(23), 欧米(23), 開催(23), 議論(23), 交渉(23), 述べ(23), 続く(23), 提案(23), 明らかに(23), 明確(23), トランプ(22), ラトウーシュカ(22), ラトウーシュカ氏(22), 加盟国(22), 株価(22), 強い(22), 支援(22), 時間(22), 首都キエフ(22), 重要(22), 派遣(22), 表明(22), ミサイル発射(21), 一致(21), 銀行(21), 経済(21), 地域(21), 電話(21), 日米(21), カ国(20), パリ(20), 会場(20), 岸田首相(20), 拒否(20), 経済制裁(20), 国境付近(20), 国民(20), 出場(20), 書面(20), 米欧(20), 万人規模(20), FRB(19), テロ(19), 外交(19), 企業(19), 起きた(19), 協力(19), 強化(19), 向けた(19), 国境周辺(19), 声明(19), 東欧(19), 半島(19), 米大統領(19), バイデン米大統領(18), マクロン(18), メディア(18), 悪化(18), 各国(18), 高い(18), 首脳会談(18), 集結(18), 新型コロナ(18), 対して(18), 対策(18), 入場(18), 批判(18), 不拡大(18), 目指(18), 理由(18), 鈴木一生(18), AP(17), インフレ(17), クリミア半島(17), ソ連(17), ワシントン鈴木一生(17), 家族(17), 求め(17), 求める(17), 訓練(17), 今月(17), 巡り(17), 情報(17), 親ロシア(17), 弾道(17), 弾道ミサイル(17), 撤退(17), 判断(17), 非常(17), 不満(17), 分野(17), 米政権(17), 両首脳(17), ウクライナ東部(16), キロ(16), パウエル(16), プラス

(16), ラブロフ氏(16), 安全(16), 安定(16), 解決(16), 拡大(16), 軍事行動(16), 国家(16), 実際(16), 主要(16), 重要性(16), 衝突(16), 対抗(16), 非難(16), 米国務長官(16), 米政府(16), 方針(16), ウクライナ国境(15), コロナウイルス(15), ブリンケン米国務長官(15), ホワイトハウス(15), ラブロフ外相(15), 介入(15), 開会式(15), 開発(15), 金融機関(15), 空港(15), 経済版(15), 警戒感(15), 警察官(15), 向けて(15), 再開(15), 参加(15), 述べま(15), 新型コロナウイルス(15), 訴えた(15), 大会(15), 大規模(15), 締め(15), 到着(15), 反対(15), 兵力(15), 連絡(15), 枠組(15), ゼレンスキー大統領(14), バイデン大統領(14), ベラルーシ人(14), ベルリン(14), マネーロンダリング(14), 意向(14), 意味(14), 欧州連合(14), 欧米側(14), 含む(14), 危険(14), 金融引(14), 軍事演習(14), 警戒(14), 呼びかけた(14), 混乱(14), 最後(14), 最大(14), 示し(14), 示唆(14), 主権(14), 主張(14), 大使館(14), 東京(14), 当時(14), 同日(14), 南部(14), 保護(14), 報道(14), 両国(14), ウクライナ軍(13), クロアチア(13), ドル(13), メッセージ(13), 一部(13), 核実験(13), 核兵器(13), 感染(13), 危機感(13), 強め(13), 継続(13), 市場(13), 自由(13), 実施(13), 取材(13), 初めて(13), 上昇(13), 新たな(13), 政策(13), 狙い(13), 中距離弾道(13), 中距離弾道ミサイル(13), 認識(13), 否定(13), 不安定化(13), 紛争(13), 理解(13), 隣国(13), 冷静(13), E U(12), インド(12), ゴルバチョフ(12), シナ(12), シナ海(12), ストルテンベルグ(12), 以上(12), 一つ(12), 王氏(12), 加速(12), 稼働(12), 開かれた(12), 拡大停止(12), 期待(12), 記者団(12), 去年(12), 強める(12), 恐れ(12), 軍事的圧力(12), 結果(12), 言及(12), 午後(12), 語った(12), 高まる(12), 自国(12), 新しい(12), 進める(12), 宣言(12), 戦争(12), 選択(12), 想定(12), 相次(12), 続ける(12), 大陸間弾道(12), 大陸間弾道ミサイル(12), 調査(12), 逃れた人たち(12), 同様(12), 日経平均株価(12), 年代(12), 背景(12), 反応(12), 平和(12), 米ロ(12), 米政権高官(12), 変化(12), 報道官(12), 与える(12), ICBM(11), I C B M(11), イラン(11), ネットワーク(11), パートナー(11), ハバナ(11), バルト(11), マネロン(11), 意見(11), 一方的(11), 永易(11), 課題(11), 外交努力(11), 外務省(11), 韓国(11), 求めた(11), 原則(11), 厳しい(11), 向け(11), 高野遼(11), 市民(11), 自ら(11), 取る(11), 受け(11), 巡って(11),

障害(11), 深刻(11), 西側(11), 送る(11), 続い(11), 対立(11), 大統領府(11), 調整(11), 通信(11), 独仏(11), 複数(11), 併合(11), 米軍(11), 要請(11), 話した(11), F R B (10), NAU(10), アフガニスタン(10), エリツィン(10), キリスト(10), クアッド(10), グループ(10), パウエル氏(10), メダル(10), 意図(10), 会見(10), 確保(10), 確約(10), 活発化(10), 株式市場(10), 感染拡大(10), 喜田尚(10), 議題(10), 宮田(10), 旧ソ(10), 具体的(10), 軍事(10), 決定(10), 現在(10), 現状(10), 言います(10), 高まり(10), 今年(10), 私たち(10), 持つ(10), 取引(10), 十分(10), 重視(10), 条件(10), 譲歩(10), 進め(10), 制限(10), 政治(10), 戦闘(10), 続け(10), 打撃(10), 駐留(10), 低い(10), 南部クリミア(10), 配置(10), 福音派(10), 兵士(10), 米側(10), 明言(10), 輸出(10), 用意(10), CIA(9), インタビュー(9), ウイグル(9), オンライン(9), システム(9), ジュネーブ(9), ショルツ(9), パニック(9), フィンランド(9), マイクロ(9), マクロン大統領(9), リーマンショック(9), レベル(9), 口関係(9), 欧州各国(9), 回目(9), 獲得(9), 岸田総理大臣(9), 旗手(9), 共同声明(9), 強く(9), 近い(9), 計画(9), 決める(9), 見立(9), 現状変更(9), 五輪(9), 作業者(9), 再び(9), 始まった(9), 始まり(9), 思い(9), 持つ(9), 示す(9), 主な(9), 取り(9), 焦点(9), 情報工作(9), 進む(9), 生活(9), 専門家(9), 前谷宏(9), 退避(9), 代表(9), 大勢(9), 弾道ミサイル発射(9), 中心(9), 東方不拡大(9), 同国(9), 同時(9), 難しい(9), 反発(9), 標的(9), 分析(9), 聞き(9), 兵器(9), 平野(9), 方向(9), 北朝鮮問題(9), 命じた(9), 目的(9), 要因(9), 論点(9), 話す(9), BSSF(8), アルマトイ(8), ウクライナ国境付近(8), ウクライナ南部(8), ウクライナ問題(8), オミクロン(8), オミクロン株(8), キューバ(8), トップ(8), トランプ氏(8), ノルドストリーム(8), ビザ(8), ブリュッセル(8), マイクロ波(8), ミサイル配備(8), モスクワ前谷宏(8), 位置(8), 依存(8), 違い(8), 一時(8), 改めて(8), 開催国(8), 完全(8), 歓迎(8), 関心(8), 関与(8), 基本的(8), 偽情報(8), 議長(8), 共有(8), 軍事力(8), 経済安全保障(8), 経済協力(8), 決断(8), 結束(8), 権利(8), 言葉(8), 公開(8), 考慮(8), 行われた(8), 香港(8), 国外退避(8), 国際(8), 国防省(8), 困難(8), 最近(8), 在ウクライナ(8), 事情(8), 持って(8), 時代(8), 実現(8), 手段(8), 詳しい(8), 職員(8), 新た(8), 新疆(8), 新疆ウイグル(8), 人たち(8), 世界的(8), 正常化

(8), 聖火(8), 責任(8), 対抗措置(8), 態勢(8), 大使(8), 中央(8), 程度(8), 努力(8), 投稿(8), 東アジア(8), 東京パラリンピック(8), 動向(8), 同じ(8), 南部クリミア半島(8), 念頭(8), 発展(8), 非核化(8), 表現(8), 不安(8), 亡命先(8), 本当(8), 万人(8), 約束(8), 輸入(8), 友人(8), 予想(8), 流れ(8), 領土保全(8), 例えば(8), CNN(7), NATO 加盟国(7), UFJ(7), ウイグル自治区(7), ウクライナ国境周辺(7), ガスパイプライン(7), カタール(7), コメント(7), サイバー(7), サキ(7), ストリーム(7), ゼレンスキー氏(7), ゼロコロナ(7), トカエフ(7), トカエフ大統領(7), ニーランド(7), ノルド(7), ノルド・ストリーム(7), バイデン米政権(7), ブリンケン国務長官(7), モルガン(7), ロシア大統領府(7), ロシア派(7), ロフテッド(7), ロフテッド軌道(7), ワクチン(7), 一体(7), 園田耕司(7), 応じられない(7), 会合(7), 会談後(7), 会長(7), 回復(7), 海底(7), 開かれる(7), 開始(7), 外務次官(7), 活動(7), 緩和(7), 岸田文雄首相(7), 起き(7), 起きる(7), 起こす(7), 軌道(7), 巨大(7), 協調(7), 金融市場(7), 金融政策(7), 軍事支援(7), 警告(7), 決めた(7), 月中旬(7), 見解(7), 現時点(7), 現実(7), 呼びかけ(7), 抗議活動(7), 高官(7), 高騰(7), 国際社会(7), 国務長官(7), 最初(7), 仕掛(7), 使った(7), 思う(7), 至っていない(7), 時期(7), 自治区(7), 射撃場(7), 取り組む(7), 首脳会議(7), 周年(7), 述べる(7), 将来(7), 詳細(7), 慎重(7), 新疆ウイグル自治区(7), 親ロシア派(7), 西側諸国(7), 千キロ(7), 戦力(7), 選挙(7), 双方(7), 相手(7), 足並(7), 台湾海峡(7), 大統領選(7), 弾圧(7), 地方銀行(7), 中ロ(7), 仲介(7), 注視(7), 停止(7), 停戦合意(7), 適切(7), 天然ガスパイプライン(7), 内容(7), 南シナ(7), 南シナ海(7), 難民選手団(7), 日米豪印(7), 年前(7), 排除(7), 発給(7), 発信(7), 披露(7), 備え(7), 評価(7), 米大使館(7), 崩壊(7), 方法(7), 北京(7), 万円(7), 無視(7), 友好国(7), 予定(7), 様子(7), 抑止(7).

За березень 2022, з вибірки у 26748 слів:

ロシア(1005), ウクライナ(812), ロシア軍(167), 侵攻(157), 大統領(135), プーチン(119), 日本(105), キエフ(104), 攻撃(103), 発表(84), ポーランド(77), 軍事侵攻(76), 避難(75), 政府(69), 戦争(67), ゼレンスキー(64), EU(63), アメリカ(62), ベラルーシ(62), 対応(60), 影響(59), 情勢(59),

米国(59), 子ど(58), ウクライナ侵攻(57), 対し(55), 懸念(54), 一方(53), 制裁(51), 国民(50), 参加(50), 支援(50), 首都(50), 女性(50), 必要(50), 状況(49), ウクライナ情勢(48), 可能性(48), 指摘(47), 多く(47), プーチン大統領(46), 述べ(46), バイデン(45), エネルギー(43), 交渉(43), 示した(42), ミサイル(41), 回目(41), 国内(41), 明らかに(41), ゼレンスキー大統領(39), ドイツ(39), ヨーロッパ(39), 経済制裁(39), 述べた(39), ガス(38), プーチン氏(38), 国際社会(38), 受け(38), 中国(38), 今回(37), 今後(37), 万人(37), ウクライナ軍(36), 確認(36), 強調(36), 都市(36), Advertisement(35), ハリコフ(35), 欧州(34), 政権(34), 平和(34), NATO(33), 核兵器(33), 声明(33), 非難(33), 議論(32), 首都キエフ(32), 価格(31), 記者会見(31), 述べま(31), 選手(31), 代表(31), 各国(30), 考え(30), 人たち(30), 会談(29), 市民(29), 示しま(29), 対して(29), 提供(29), ロシア側(28), 安全(28), 加盟(28), 姿勢(28), 首相(28), 受けた(28), 難民(28), 包囲(28), 民間人(28), カ国(27), 演説(27), 国連(27), 死亡(27), 世界(27), 戦闘(27), 通信(27), ウクライナ側(26), 一部(26), 求める(26), 私たち(26), 受けて(26), 先月(26), 表明(26), SNS(25), ドル(25), 協議(25), 高官(25), 使用(24), 支持(24), 主要(24), 続ける(24), 動き(24), インド(23), ポット(23), 見方(23), 原油(23), 国境(23), 取材(23), 説明(23), 大会連続(23), 投稿(23), 南部(23), 発言(23), 砲撃(23), 要求(23), ワシントン(22), 抗議(22), 高い(22), 実施(22), 情報(22), 停戦(22), 東部(22), FIFA(21), キロ(21), デモ(21), マリウポリ(21), メディア(21), 含む(21), 記者団(21), 決議案(21), 語った(21), 行動(21), 主張(21), 侵略(21), 戦闘機(21), 大きな(21), 撤退(21), 北大西洋条約機構(21), 立場(21), 経済(20), 現在(20), 事態(20), 実際(20), 重要(20), 地域(20), ガソリン(19), ゼレンスキー氏(19), フランス(19), ロシア人(19), 加盟国(19), 外相(19), 各地(19), 岸田総理大臣(19), 強化(19), 高騰(19), 理由(19), 連帯(19), キーウ(18), 国外(18), 示す(18), 続く(18), 批判(18), 部隊(18), 報道官(18), 隣国(18), 連携(18), ウクライナ政府(17), リビウ(17), 家族(17), 外務省(17), 決めた(17), 決定(17), 検討(17), 向けた(17), 停止(17), 被害(17), 分析(17), 問題(17), 予定(17), 連合(17), 話した(17), サイバー(16), ツイッター(16), バイデン大統領(16), 圧力(16), 外交官(16),

間違(16), 企業(16), 強い(16), 西部(16), 抵抗(16), 天然(16), 天然ガス(16), 輸出(16),
 UNHCR(15), インフレ(15), カナダ(15), ニューヨーク(15), プレーオフ(15), メッセージ(15), 犠
 牲者(15), 決議(15), 見通(15), 向けて(15), 採択(15), 作戦(15), 上昇(15), 制裁措置(15), 措置(15),
 想定(15), 続い(15), 続け(15), 対象(15), 代表団(15), 大会(15), 都市ハリコフ(15), 排除(15), 反
 対(15), 避難民(15), 飛行禁止区域(15), 表記(15), 母親(15), 方針(15), 北東部(15), サイバー攻撃
 (14), シェルター(14), バーンズ(14), バイデン氏(14), モスクワ(14), 旧ソ(14), 協力(14), 見直
 (14), 厳しい(14), 言葉(14), 孤立(14), 国際(14), 始めた(14), 実現(14), 訴えた(14), 訴えま(14),
 双方(14), 動画(14), 同盟国(14), 非核三原則(14), 米国防総省(14), 友人(14), アジア(13), オンラ
 イン(13), 安全保障(13), 一致(13), 欧米(13), 会見(13), 起き(13), 犠牲(13), 現地(13), 国旗(13),
 思う(13), 施設(13), 自国(13), 自分(13), 周辺(13), 準備(13), 場合(13), 設定(13), 訴える(13), 対
 策(13), 大きい(13), 大使館(13), 中央銀行(13), 同日(13), 南東部(13), 破壊(13), 米欧(13), 保有
 (13), 北京(13), 輸入(13), ウクライナ東部(12), サハリン(12), スイス(12), チーム(12), トヨタ
 (12), ビデオ(12), ヨーロッパ連合(12), ラナ(12), ロイター(12), ロイター通信(12), 一時的(12),
 一緒(12), 供給(12), 近い(12), 激しい(12), 言及(12), 公表(12), 国家(12), 時間(12), 受ける(12),
 勝者(12), 上空(12), 慎重(12), 進める(12), 相次(12), 多い(12), 大幅(12), 男性(12), 調達(12), 電
 話(12), 当局(12), 同様(12), 認識(12), 配信(12), 判断(12), 必要性(12), 不安(12), 変更(12), 北部
 (12), 様子(12), 領土(12), 連盟(12), LNG(11), ウクライナ国内(11), ウクライナ人(11), ガソリン
 価格(11), クリミア(11), クレバ(11), システム(11), バーンズ氏(11), パラリンピック(11), プー
 チン政権(11), ラブロフ(11), ルーブル(11), 以上(11), 意思(11), 一つ(11), 一方的(11), 映像(11),
 英国(11), 外交(11), 拡大(11), 棄権(11), 求め(11), 強力(11), 禁止(11), 決意(11), 呼びかけた(11),
 向け(11), 国連総会(11), 国連難民高等弁務官事務所(11), 思い(11), 死傷者(11), 住む(11), 出る
 (11), 中立化(11), 怒り(11), 当初(11), 到着(11), 踏み(11), 同じ(11), 内容(11), 日夜(11), 念頭
 (11), 彼ら(11), 不満(11), 報道(11), 務める(11), 目指(11), 目的(11), イリーナ(10), サイト(10),

サッカー(10), ソ連(10), ダリア(10), ドネツク(10), マクロン(10), レベル(10), 意味(10), 移動(10), 維持(10), 欧州連合(10), 改めて(10), 核共有(10), 感謝(10), 危険(10), 共有(10), 銀行(10), 軍事作戦(10), 継続(10), 国際的(10), 事務総長(10), 自身(10), 守るため(10), 食料(10), 進め(10), 制空権(10), 正式(10), 退避(10), 通じて(10), 当時(10), 踏まえ(10), 日本時間(10), 配備(10), 暮らす(10), 法律(10), 予想(10), 両国(10), 話す(10), EU 加盟(9), SWIFT(9), アフガニスタン(9), ウクライナ南部(9), テレビ(9), ニュース(9), バイデン政権(9), パラ(9), フェイスブック(9), ベルリン(9), ミサイル攻撃(9), メタ(9), モルドバ(9), ランキング(9), ルーマニア(9), ロシア国内(9), ロシア国民(9), ロンドン(9), 意向(9), 一連(9), 億ドル(9), 加え(9), 会議(9), 会合(9), 核戦力(9), 確保(9), 学校(9), 求めた(9), 拠点(9), 空爆(9), 決断(9), 月ぶり(9), 現状(9), 考える(9), 航空機(9), 行った(9), 行われた(9), 最後(9), 最大(9), 賛成(9), 自由(9), 取引先(9), 初めて(9), 少なく(9), 深刻(9), 親戚(9), 迅速(9), 制限(9), 生活(9), 即時撤退(9), 大規模(9), 提案(9), 伝えた(9), 電話協議(9), 投入(9), 日午前(9), 入った(9), 入る(9), 認める(9), 唯一(9), 練習(9), アップル(8), ウクライナ語(8), ウクライナ難民(8), カービー(8), カービー報道官(8), クレバ外相(8), ゲルギエフ(8), コメント(8), シェル(8), シリア(8), スムイ(8), ハンガリー(8), ボランティア(8), ミュンヘン(8), メダル(8), ルート(8), ロシア産原油(8), ロシア政府(8), 悪化(8), 欧米側(8), 加盟申請(8), 会社(8), 学生(8), 関係(8), 関係者(8), 危機(8), 競技(8), 強さ(8), 緊急特別会合(8), 計画(8), 結束(8), 原爆(8), 原油価格(8), 現時点(8), 故郷(8), 効果(8), 向かう(8), 港湾都市(8), 行う(8), 行われ(8), 行為(8), 降伏(8), 国防省(8), 国連大使(8), 今年(8), 困難(8), 混乱(8), 再開(8), 最近(8), 産原油(8), 始まった(8), 示し(8), 自民党(8), 謝意(8), 主権(8), 取引(8), 週間(8), 住民(8), 出国(8), 出発(8), 承認(8), 新た(8), 人道回廊(8), 人道支援(8), 世界経済(8), 政策(8), 生産(8), 全て(8), 創設(8), 早く(8), 足並(8), 他国(8), 滞在(8), 代わり(8), 大使(8), 地下(8), 中間選挙(8), 中心部(8), 長年(8), 通貨(8), 停戦協議(8), 展開(8), 投資(8), 逃れた(8), 日米欧(8), 日本政府(8), 燃料(8), 発音(8), 父親(8), 兵器(8), 満額回答(8), 明確(8), 要請(8), 隣国ポーランド(8), 話し(8), アメリカ国防総省(7),

イギリス(7), イラン(7), インフラ(7), ウクライナ侵略(7), ウクライナ第(7), エネルギー価格(7), カタール(7), クラブ(7), クリミア半島(7), コロナ(7), センター(7), テロ(7), ナターシャ(7), バス(7), ラブロフ外相(7), ロシア経済(7), ロシア語(7), ロシア国防省(7), 位置(7), 依然(7), 委員長(7), 運営(7), 液化天然(7), 液化天然ガス(7), 欧州予選(7), 欧州予選プレーオフ(7), 億円(7), 可決(7), 回答(7), 開かれ(7), 開始(7), 閣議(7), 活動(7), 完全(7), 看板(7), 岸田文雄首相(7), 気候変動(7), 拒否(7), 強く(7), 恐れ(7), 具体的(7), 撃墜(7), 激化(7), 原子力発電所(7), 広島(7), 拘束(7), 攻勢(7), 高野遼(7), 国防総省(7), 再び(7), 最新(7), 採決(7), 昨年(7), 産油国(7), 資産凍結(7), 持ち込ませず(7), 写真(7), 取り(7), 出場(7), 出席(7), 署名(7), 条件(7), 侵攻後(7), 新たな(7), 新型(7), 人権理事会(7), 数日(7), 石油(7), 責任(7), 先行(7), 戦車(7), 戦争被爆国(7), 前進(7), 全土(7), 即時停戦(7), 続き(7), 打撃(7), 対話(7), 大きく(7), 大統領府(7), 大陸間(7), 大陸間プレーオフ(7), 担当者(7), 値上(7), 地点(7), 地名(7), 超える(7), 追加(7), 独立(7), 難しい(7), 日本企業(7), 日本人(7), 年ぶり(7), 燃料気化爆弾(7), 派遣(7), 配慮(7), 爆弾(7), 発射(7), 半島(7), 反発(7), 非軍事化(7), 非常(7), 飛行(7), 武器(7), 物価(7), 物資(7), 聞いた(7), 本格的(7), 本当(7), 目立(7), 役割(7), 約束(7), 用意(7), 抑止力(7), 利用(7), 理解(7), 話していま(7).

За жовтень 2022, з вибірки у 28337 слів:

ロシア(1096), ウクライナ(902), 大統領(328), プーチン(306), 併合(225), プーチン大統領(182), ミサイル(166), 東部(163), ロシア軍(154), 一方的(139), 攻撃(139), リマン(125), 北朝鮮(120), 南部(117), 日本(113), 侵攻(111), 発表(111), ゼレンスキー(110), 奪還(109), ウクライナ軍(108), ゼレンスキー大統領(99), 一方(96), 非難(90), 指摘(85), 領土(84), 述べ(81), NATO(78), 政権(78), 中国(78), アメリカ(74), ドネツク(72), キーウ(69), 明らかに(69), 支援(67), ザポリージャ(66), 対し(66), 強調(64), 発射(64), 批判(64), ドネツク州(63), 主張(63), 可能性(62), 政府(61), 地域(59), プーチン氏(56), ウクライナ東部(55), 国防省(54), 部隊(53), ウクライナ侵攻(52), ヘルソン(52), 原発(52), 対応(52), プーチン政権(51), 軍事侵攻(50), 要衝(50), ワグネル(49),

SNS(48), 撤退(48), 必要(48), 今回(47), 受け(47), 住民投票(47), 市民(46), 署名(46), 動き(46), ヘルソン州(45), 見方(45), 今後(45), バイデン(44), 演説(44), 投稿(44), 米国(44), 方針(44), 首相(43), ルハンシク(42), ロシア側(42), 強い(41), 相次(41), 爆発(41), エネルギー(40), ルハンシク州(39), 一部(39), 活動(39), 条約(39), 声明(39), 日銀(39), 強化(38), 状況(38), 新たな(38), 表明(38), 確認(37), 東部ドネツク(37), 文書(37), 姿勢(36), 続ける(36), 反転攻勢(36), テロ(35), ミサイル攻撃(35), 求める(35), 考え(35), 大きな(35), クリミア(34), 多く(34), 東部ドネツク州(34), 加盟(33), 核兵器(33), 国民(33), 支配(33), 示しま(33), 戦争(33), 金融緩和(32), 今年(32), 死亡(32), 示す(32), 首都(32), ガス(31), ロシア国防省(31), 影響(31), 行った(31), 国内(31), 制裁(31), 宣言(31), 問題(31), 要衝リマン(31), キロ(30), ザポリージャ原発(30), 円安(30), 議論(30), 受けた(30), 世界(30), 責任(30), 通信(30), 関係(29), 企業(29), 強行(29), 構え(29), 参加(29), 重要(29), 新型(29), 戦闘(29), 大規模(29), 国際社会(28), 実施(28), 親ロシア(28), 先月(28), 動画(28), 評価(28), 目指(28), 公開(27), 受けて(27), 述べた(27), 対して(27), 動員(27), ミサイル発射(26), 解放(26), 開催(26), 完全(26), 台湾(26), 複数(26), アジア(25), ウクライナ側(25), カ国(25), ハルキウ(25), 安全保障(25), 価格(25), 決議案(25), 支持(25), 施設(25), 示した(25), 住民(25), 大統領府(25), 日本時間(25), 兵士(25), 悪化(24), 協議(24), 継続(24), 首都キーウ(24), 集落(24), 賃上(24), 連携(24), トルコ(23), ヨーロッパ(23), 課題(23), 結果(23), 懸念(23), 事態(23), 上院(23), 場合(23), 情勢(23), 続く(23), 南部ヘルソン(23), 平和(23), コロナ(22), ザポリージャ州(22), ドイツ(22), モスクワ(22), 各地(22), 関与(22), 含む(22), 強く(22), 金利(22), 決定(22), 行動(22), 使用(22), 実現(22), 政策(22), 認めない(22), 物価(22), 分析(22), ポイント(21), 会談(21), 改善(21), 開発(21), 各国(21), 見通(21), 交渉(21), 拘束(21), 高騰(21), 述べま(21), 通過(21), 定めた(21), 南部ヘルソン州(21), 避難(21), 編入(21), 北大西洋条約機構(21), テレビ(20), メディア(20), 一つ(20), 関連法案(20), 脅威(20), 行為(20), 採択(20), 私たち(20), 主要(20), 政治的(20), 知事(20), 提出(20), 南東部(20), インフラ(19), ガビドゥリン(19), 記者会見(19), 技術(19), 協力(19),

検討(19), 行われた(19), 今月(19), 最近(19), 時間(19), 自身(19), 自分(19), 少なく(19), 説明(19), 物価高(19), 民間人(19), EU(18), ガビドゥリン氏(18), バイデン大統領(18), 安全(18), 維持(18), 加盟国(18), 火星(18), 核実験(18), 期待(18), 議会下院(18), 権利(18), 申請(18), 進め(18), 弾道(18), 弾道ミサイル(18), 発言(18), 明確(18), システム(17), シンクタンク(17), チェチェン(17), フランス(17), ロシア派(17), 加速(17), 外交(17), 外相(17), 確保(17), 幹部(17), 金融政策(17), 経済(17), 語った(17), 向けた(17), 攻勢(17), 合わせて(17), 合意(17), 国営(17), 事務局長(17), 事務総長(17), 取材(17), 上昇(17), 親ロシア派(17), 戦争研究所(17), 続け(17), 大企業(17), 値上(17), 日本上空(17), 反撃(17), 目標(17), 立場(17), イギリス(16), ウクライナ情勢(16), ロシア国内(16), ロシア政府(16), 可決(16), 犠牲(16), 現地(16), 国際法(16), 困難(16), 始まった(16), 市内(16), 所長(16), 戦況(16), 前進(16), 総裁(16), 注目(16), 都市(16), 年ぶり(16), 判断(16), 反発(16), 被害(16), 不満(16), 防衛(16), 予定(16), スロビキン(15), 違反(15), 違法(15), 欧米(15), 過去(15), 会合(15), 景気(15), 向けて(15), 混乱(15), 最大(15), 仕事(15), 自由(15), 主権(15), 専門家(15), 全土(15), 対話(15), 大統領令(15), 団体(15), 中心部(15), 当時(15), 導入(15), 日午後(15), 防衛費(15), 防衛力(15), 野党(15), IAEA(14), グロッシ(14), コスト(14), ハルキウ州(14), ベラルーシ(14), リスク(14), ロイター(14), 安保理(14), 意味(14), 可能(14), 外務省(14), 記者団(14), 起きた(14), 拒否権(14), 供給(14), 強める(14), 緊張(14), 近い(14), 軍部(14), 行う(14), 国債(14), 国連(14), 黒田総裁(14), 試み(14), 手続(14), 女性(14), 情報(14), 状態(14), 侵略(14), 成果(14), 正当性(14), 全て(14), 操業(14), 増額(14), 代表(14), 男性(14), 中小企業(14), 中心(14), 伝えた(14), 排除(14), 変化(14), 報道官(14), 防衛省(14), 様子(14), 領事(14), 劣勢(14), 話した(14), 話す(14), ウクライナ政府(13), ウクライナ全土(13), ウクライナ南部(13), エネルゴアトム(13), オンライン(13), コロナウイルス(13), シリア(13), スロビキン氏(13), チェコ(13), プラス(13), プリゴジン(13), プリゴジン氏(13), 安全操業(13), 安定(13), 下院(13), 岸田文雄首相(13), 拠点(13), 共和国(13), 繰り(13), 軍事支援(13), 経て(13), 厳しい(13), 現在(13), 公表(13), 国防相(13), 国

連総会(13), 採決(13), 財源(13), 司令官(13), 取り組みます(13), 就任(13), 紹介(13), 審議(13), 新型コロナウイルス(13), 深刻(13), 成功(13), 正式(13), 続き(13), 対抗(13), 追加(13), 提案(13), 投資(13), 東部南部(13), 任命(13), 年間(13), 年前(13), 反対(13), 批准(13), 武力(13), 分野(13), 包囲(13), 名目(13), 枠組(13), ウクライナ東部ドネツク(12), ウクライナ東部ドネツク州(12), オフショニコワ(12), ガス漏れ(12), クレムリン(12), グロッシ事務局長(12), ショイグ(12), ストルテンベルグ(12), センター(12), ツイッター(12), トランプ(12), トン(12), ドンバス(12), ノーベル(12), マイナス(12), ルール(12), 以上(12), 欧州(12), 加盟申請(12), 回目(12), 開かれた(12), 開始(12), 岸田首相(12), 危機(12), 議員(12), 業種(12), 経済的(12), 計画(12), 激しい(12), 原子力発電所(12), 言葉(12), 午後(12), 向け(12), 広島(12), 国際的(12), 国際法違反(12), 根拠(12), 作戦(12), 子ども(12), 事件(12), 持つ(12), 示しています(12), 自ら(12), 手段(12), 首長(12), 受ける(12), 重大(12), 出席(12), 初めて(12), 情報機関(12), 世界的(12), 総司令官(12), 側近(12), 続い(12), 対立(12), 達成(12), 停止(12), 踏み切った(12), 同日(12), 南東部ザポリージャ(12), 南東部ザポリージャ州(12), 日米韓(12), 日本経済(12), 派遣(12), 番組(12), 負傷(12), 理由(12), 漏れ(12), 話していま(12), SNS(11), イタリア(11), カディロフ(11), カドイロフ(11), ザポリージャ原子力発電所(11), ゼレンスキー氏(11), ソビエト(11), トップ(11), ニューヨーク(11), ミコライウ(11), ロシア大統領府(11), 意欲(11), 一致(11), 会議(11), 改めて(11), 韓国(11), 起き(11), 旧統一教会(11), 強めています(11), 軍事作戦(11), 決めた(11), 行使(11), 国連安全保障理事会(11), 使う(11), 始めた(11), 指揮(11), 指名手配(11), 示し(11), 射程(11), 社会(11), 取り組み(11), 周辺(11), 出漁(11), 承認(11), 詳細(11), 進めます(11), 相談(11), 対象(11), 地区(11), 地元(11), 直ち(11), 通貨(11), 党首(11), 東部ルハンシク(11), 東部ルハンシク州(11), 同盟国(11), 内務省(11), 破壊工作(11), 否決(11), 武闘派(11), 変更(11), 報復(11), 訪問(11), 漫画家(11), 未来(11), 要求(11), 隣接(11), DI(10), EU(10), インフラ施設(10), ウクライナ東部南部(10), ストルテンベルグ事務総長(10), 意思(10), 異例(10), 家族(10), 開かれ(10), 拡大(10), 割合(10), 緩和(10), 岸田

政権(10), 供与(10), 近く(10), 軍事的(10), 月下旬(10), 原則(10), 現場(10), 語る(10), 高い(10), 国外(10), 実際(10), 場所(10), 侵害(10), 森川(10), 人物(10), 成長(10), 製造業(10), 占拠(10), 選挙(10), 選択(10), 鮮明(10), 続いて(10), 多い(10), 打撃(10), 大勢(10), 忠誠心(10), 超える(10), 痛烈(10), 同様(10), 入り(10), 発展(10), 伴う(10), 否定(10), 彼ら(10), 負担(10), 民間軍事会社(10), 予備役(10), 来年(10), アフリカ(9), インド(9), ウクライナ支援(9), エンジン(9), チェチェン共和国(9), デジタル(9), ハヴェル(9), ブリンケン(9), メローニ(9), メローニ党首(9), ロイター通信(9), ロシア国営(9), ワクチン(9), ワシントン(9), 一定(9), 解決(9), 活用(9), 危険(9), 基本的(9), 疑問(9), 議会(9), 議席(9), 共和党(9), 掲載(9), 経験(9), 経団連(9), 激しく(9), 結ぶ(9), 見直(9), 現状変更(9), 効果(9), 高まっ(9), 高まり(9), 国営テレビ(9), 再開(9), 昨年(9), 思い(9), 事実上(9), 失敗(9), 取り組ん(9), 十分(9), 準備(9), 勝利(9), 新型コロナ(9), 全国(9), 存在(9), 尊重(9), 大幅(9), 丁寧(9), 調査(9), 追及(9), 通じて(9), 提供(9), 展開(9), 転嫁(9), 電話(9), 難しい(9), 日午前(9), 日本側(9), 背景(9), 標的(9), 不安(9), 紛争(9), 併合宣言(9), 報道(9), 法的(9), 防空(9), 防空システム(9), 輸出(9), 予算(9), 与党(9), 要請(9), 理解(9), 歴史的(9), FSB(8), UNHCR(8), イギリス国防省(8), ウクライナ南東部(8), カディロフ氏(8), コロナ禍(8), スタートアップ(8), テロ攻撃(8), テロ行為(8), ドニプロ(8), ノルウェー(8), バイデン氏(8), バイデン政権(8), ブリュッセル(8), ミサイル開発(8), メール(8), メッセージ(8), リビウ(8), ルガンスク(8), ロシア派勢力(8), ロ制裁(8), 圧力(8), 一体性(8), 一連(8), 億円(8), 価値(8), 家計(8), 皆様(8), 外交官(8), 観点(8), 関連(8), 機能不全(8), 議員団(8), 求めた(8), 強力(8), 緊急会合(8), 軍事(8), 景況感(8), 経営(8), 警戒(8), 検査(8), 言及(8), 個人(8), 呼びかけ(8), 更なる(8), 構造的(8), 行い(8), 国家安全保障国防会議(8), 国会(8), 国際秩序(8), 国連安保理(8), 国連憲章(8), 財務省(8), 仕入(8), 四半期連続(8), 指示(8), 歯止(8), 式典(8), 取得(8), 週間(8), 所信表明演説(8), 上限(8), 常任理事国(8), 職員(8), 新しい(8), 親ロシア派勢力(8), 勢力(8), 西部(8), 責任者(8), 設置(8), 訴えた(8), 足並(8), 続けていて(8), 対ロ(8), 対ロ制裁(8), 台湾海峡(8), 中南部(8), 町工場(8), 賃金(8), 痛手(8), 停戦

(8), 展示(8), 努力(8), 東アジア(8), 東部ハルキウ(8), 内容(8), 日本政府(8), 入った(8), 認識(8), 派勢力(8), 破壊(8), 半島(8), 半年(8), 反映(8), 舞台(8), 副作用(8), 報告(8), 法律(8), 砲撃(8), 民間(8), 無効(8), 明らか(8), 目的(8), 利益(8), 歴史(8), GDP(7), NHK(7), アピール(7), インタビュー(7), インフレ(7), お金(7), カドイロフ首長(7), キーウ市内(7), キエフ(7), クリミア橋(7), クリミア半島(7), ザポロジエ(7), ショイグ国防相(7), スウェーデン(7), テーブル(7), デフレ(7), テレグラム(7), ドル(7), ドンバス地域(7), バレエ(7), ペスコフ(7), ベンチ(7), マクロン(7), マリ(7), ムラショフ(7), ムラショフ氏(7), ロシア国民(7), ロシア領(7), 意見(7), 一緒(7), 一人(7), 応援(7), 科す(7), 核ミサイル(7), 確実(7), 関する(7), 岩田氏(7), 規模(7), 記録(7), 強まる(7), 訓練(7), 月以降(7), 研究(7), 見学(7), 候補者(7), 向上(7), 抗議(7), 国旗(7), 国際原子力機関(7), 国葬(7), 黒田氏(7), 再生(7), 作品(7), 市長(7), 思う(7), 支払(7), 事業(7), 自国(7), 自民(7), 自民党(7), 失った(7), 実質的(7), 取りま(7), 取引(7), 州など(7), 述べる(7), 将来(7), 小型化(7), 掌握(7), 焦点(7), 触れ(7), 人たち(7), 推進(7), 推薦(7), 是正(7), 正当化(7), 正面(7), 生活(7), 製品(7), 西側(7), 千キロ(7), 戦い(7), 戦闘機(7), 選挙区(7), 前回(7), 組織(7), 双方(7), 続いています(7), 続けていく(7), 大学(7), 大企業製造業(7), 大切(7), 短距離弾道(7), 短距離弾道ミサイル(7), 着弾(7), 兆候(7), 調整(7), 低い(7), 伝えま(7), 東部ドンバス(7), 答えた(7), 踏まえ(7), 同時(7), 南部クリミア(7), 日間(7), 入る(7), 認める(7), 念頭(7), 敗北(7), 発生(7), 発足(7), 抜本的(7), 非製造業(7), 武器(7), 物価上昇(7), 聞いた(7), 編成(7), 方法(7), 法案(7), 訪れ(7), 訪台(7), 望ん(7), 万円(7), 漫画(7), 民主主義(7), 明言(7), 目立(7), 問われる(7), 領土防衛(7), 路線(7), 話し(7).

3.2 Класифікація лексики за вживанням

Опираючись на отримані статистичні дані можна скласти наступну класифікацію слів за частотою вживання в публіцистичних текстах.

1) Власні імена та назви – як і слід було очікувати від публіцистичного стилю, найбільш вживаними є слова, що позначають власні імена і назви. У випадку з суспільно-політичною тематикою це назви країн та імена політичних діячів.

Серед топонімів зустрічаємо назви різних країн, записаних катаканою або ієрогліфами, за наявності такого написання (ウクライナ、ロシア、ベラルーシ、日本、米国、欧州). На позначення частин української території маємо Київ, згаданий 176 разів у формі キエフ (/кієфу/ старе запозичення з російської мови за звучанням), 52 рази у формулюванні «столиця Київ» 首都 キエフ, а згодом, з березня 2022 року прослідковується його плавна заміна на キーウ, що наслідує саме українську вимову слова. Так, у березні зросійщений варіант використовується 136 разів, а новий – лише 18, але вже в жовтні маємо перевагу українського над російським – 69 проти 7 відповідно. Серед згаданих українських територій також є: Суми スムイ, Донецьк ドネツク, Луганськ ルハンシク, Крим クリミア та Харків ハリコフ. Цікаво, що Луганськ передається саме з української мови, адже прослідковується збереження «сь» за допомогою кани シ, коли з російської імовірніше це набуло б форми ルハンスク, але Харків залишається зросійщеним – ハリコフ/харікофу/ замість ハリキウ /харікіу/. Проте подібна неприциповість японських журналістів у написанні іноземних слів, які рідко їм трапляються у роботі, не є дивною та прослідковується і в інших лексемах. Так, ім'я білоруської спортсменки Тимановської (біл. *Ціманоўская*) передається то як チマノウスカヤ /чіманоуская/, то як ツイマノウスカヤ /ціманоуская/, хоча про неї є сторінка в японській вікіпедії, на яку можна було б орієнтуватися.

Неочікуваним виявилось співвідношення кількості згадок назв країн у новинах про Україну. Так, не дивлячись на те, що новини стосуються ситуації в Україні, та й новинні сайти мають окремий розділ про Україну, власне сама назва по кількості згадок стоїть на другому місці з результатом 2447 разів, а на першому місці фігурує назва країни-агресора зі 3026 згадками. Третє місце посідає США – 676 згадок (503 в якості 米国 та 173 як アメリカ). На четвертому місці стоїть Японія – 418, а на останньому Білорусь із 342 згадками. З огляду на політичну ситуацію та роль Білорусі у російсько-українській війні 2022 року, пересічному українцю може бути дивно

споглядати подібну статистику, але це наглядно показує нам погляд на цю війну з боку японської держави. Для точності маємо також зазначити, що більше третини згадок (а саме 166) про Білорусь припадає саме на період до обговорень повномасштабного вторгнення, коли японські ЗМІ масово розповідали про проблеми з олімпійськими гравцями. В 2022 році кількість згадок різко починає спадати – 100 у січні, 62 у березні та 14 у жовтні.

Також ці топоніми вживаються у словосполученнях. 10 найвживаніших з Україною є:

ウクライナ情勢 (158) – ситуація в Україні;

ウクライナ軍 (157) – українська армія;

ウクライナ侵攻 (145) – вторгнення в Україну;

ウクライナ東部 (113) – Схід України;

ウクライナ側 (51) – українська сторона;

ウクライナ政府 (30) – український уряд;

ウクライナ南部 (30) – Південь України;

ウクライナ人 (23) – українці;

ウクライナ全土 (13) – вся Україна (активна фаза використання спостерігається у жовтні 2022 року, під час масованих обстрілів по всій території України з метою знищення критично важливої інфраструктури);

ウクライナ国内 (11) – в межах України.

Топ-10 словосполучень із росією:

ロシア軍 (393) російська армія;

ロシア側 (101) російська сторона;

親ロシア(45)、親ロシア派 (24)、ロシア派 (24) проросійський;

ロシア国防省 (38) міністерство оборони росії;

- ロシア国内 (25) в межах росії;
- ロシア政府 (24) російський уряд;
- ロシア大統領府 (24) офіс президента росії;
- ロシア人 (19) росіяни.

Порівнюючи частоту вживань імен президентів, загальна тенденція зберігається: Путін згадується 1269 разів, коли Зеленський втричі менше – всього 389. Перевагу маємо в кількості уваги, приділеної столицям – Москва має всього 86 згадок на противагу 325 записам про Київ.

2) Короткочасно вживані тематичні слова – слова, що відносяться до теми, яка на поточний момент має найбільшу актуальність і популярність. Статті пов’язані з такою темою можуть регулярно з’являтися протягом кількох днів або тижнів. У випадку нашої вибірки це можна прослідкувати на прикладі великої кількості появи слова 選手 (491) - *спортсмен* у серпні 2021 року, коли увага суспільства була повернута до подій пов’язаних з білоруським спортсменом та інших слів, пов’язаних зі спортом, як от マンチェスター(11), メートルリレー(11), メートル平泳 та ін., або на прикладі збільшення вживання слова 奪還 (121) *відвоювання* у жовтні 2022 року, коли українським військам вдалося повернути значну частину окупованих територій. Сюди ж можемо внести терміни ミンスク合意 (6) *мінські угоди* та 停戦合意 (7) *угода про припинення вогню*.

3) Тематичні слова, що вживаються протягом довготривалого періоду часу – це слова, що подібно до попередньої категорії відносяться до теми, яка є актуальною для поточного періоду часу, але має більш довготривалий характер. До таких тем можуть відноситися події що тривають протягом кількох місяців або років. Прикладами можуть служити епідемія коронавірусу コロナ/コロナウイルス (220) або війна. Щодо війни, то варто зауважити, що японські ЗМІ надають перевагу терміну вторгнення перед терміном війна. Термін *вторгнення* 侵攻 використовується 385 раз та часто має у статтях синонімічний термін *військове вторгнення* 軍事侵攻, згадане 128 разів. *Війна*

戦争 звучить у 112 випадках та має похідні 戦争被爆国 (7) – країна, що постраждала від ядерного удару на війні, 戦争犯罪(6) – воєнний злочин, 戦争研究所(17) – інститут вивчення війни, щопрада останні три ми радше віднесли б до попередньої, другої групи короткочасно вживаних слів, мотивуючись їх вкрай невисокими показниками використання. А до цієї категорії також можна віднести олімпійські ігри 五輪 (103) та オリンピック (66), які за кількістю згадувань знаходяться наверху статистики для серпня 2021, але повністю відсутні у березні та жовтні 2022, а також такі міжнародні конкурси як Євробачення.

4) Постійно вживані слова не прив'язані до окремої теми – слова, які не мають стосунку до якоїсь окремої теми, що популярна в якийсь період часу і можуть бути знайдені у статтях у будь-який період часу. Не дивлячись на те, що слова цієї категорії не займають перші місця за вживаністю в коротких проміжках часу, їх можна зустріти в текстах майже завжди. Також ця група найбільша за кількістю слів що входять в неї. Дану категорію можна додатково розподілити на дві підкатегорії:

- слова, що відносяться до певної сфери життя – в нашому випадку це суспільно-політична сфера і прикладами можуть служити такі слова як 経済(193) економіка, 政權(393) політична влада, уряд, 首相(175) прем'єр-міністр;

- загальноживані слова – слова що вживаються у будь-якій сфері діяльності: 動き (110) рух, 考え(122) мислення, 準備 (51) підготовка.

Окремо варто зауважити про 外来語. Як відомо, тенденція їх вживання у японській мові збільшується, але як можна помітити з наведених результатів аналізу у статтях суспільно-політичного характеру ця тенденція виражена не так сильно. Це здебільшого назви країн та імена політичних діячів. І хоча деякі такі слова можуть входити до найбільш вживаних, у співвідношенні до загальної кількості лексики частка 外来語 становить 14,5%, в той час як 漢語 очікувано займає першу позицію –

71,7%, на третьому місці 和語 з 10,9% використання, а латинські аббревіатури займають лише 1,9%.

3.3 Терміни суспільно-політичної тематики та їх функції

Опираючись на дані дослідження розглянемо деякі найбільш вживані терміни суспільно-політичної тематики актуальні для зазначених періодів, їх значення та функції.

Серпень 2021:

選手 – спортсмен, атлет – слово, типове для періоду часу, протягом якого не відбувається значних подій суспільно-політичного характеру. В такі періоди більшість людей не особливо переймається справами інших країн і їх увагу здебільшого привертають спортивні події. Позиція цього слова серед найбільш вживаних свідчить про відносно урівноважений стан суспільно-політичної сфери в період часу, що розглядається.

回戦 – матч, гра – ще один представник спокійних часів. Не дивлячись на присутність ієрогліфу 戦 (боротьба, битва, війна) у слові, в даному випадку він скоріше виконує функцію підвищення азарту ніж сповіщення про загрозу.

決勝 – фінал, фінальний матч – подібно до попередніх двох прикладів, характерний термін для періоду, в якому основним питанням, що турбує людей є сторона, яка одержить перемогу у змаганнях.

政權 – політична (державна) влада, уряд – було б дивно не зустріти цей термін у публіцистичних текстах. Дійсно, політика завжди була і буде одним з питань, які привертають найбільшу увагу аудиторії. Тим не менш, як видно зі статистики складеної на основі проаналізованих статей, ця тематика сильно поступається спортивній.

大統領 – президент – згадки про президента також звичайне явище для суспільно-політичної сфери, але різкої популярності слово набуває як правило під час президентських виборів або суттєвих подій на міжнародній арені.

Як можна побачити, в цей період часу найбільш вживаними є терміни пов'язані зі спортом та політикою.

Січень 2022:

懸念 – занепокоєння, тривога – слово, що описує стан настроїв у суспільстві і відображає очікування настання якоїсь негативної події. Окрім інформативної воно також виконує функцію оздоблення тексту емоційним забарвленням. Це дозволяє не лише донести читачу потрібну інформацію, але і викликати в нього певні емоції, що в свою чергу збільшує шанс того, що читач приділить більше уваги змісту статті.

緊迫, 緊張 – напруження – ці два синонімічних слова практично порівну розділяють функцію описання ситуації і вказують на загострення відносин між учасниками події. Подібно попередньому прикладу додає емоційну складову, хоча і в меншій мірі.

要求 – вимога, запит – поява цього слова в певному сенсі є продовженням розвитку подій описаних попередніми термінами і свідчить про ескалацію. Після зростання напруження одні учасники подій починають висувати вимоги іншим.

侵攻 – вторгнення – цей термін вказує на порушення суверенітету та територіальної цілісності однієї країни з боку іншої і має досить чітке і однозначне значення, в той час як країна-агресор або її союзники схильні використовувати більш неоднозначні або невідповідні терміни. В цей період даний термін використовується у потенційних формулюваннях.

発射 – стрільба, вогонь, запуск ракети – навіть якщо інша термінологія свідчить про наявність конфлікту, це ще не означає, що мова йде про збройний конфлікт, адже конфлікти можуть бути економічними, політичними, релігійними тощо. Але поява цього слова не залишає місця для інших варіантів. Слід відмітити, що в даний період

конфлікт ще не перейшов в активну стадію, але вживання вказаного терміну вже знаходиться на високому рівні.

Якщо підсумувати використання термінів цього періоду, то можна побачити, що все свідчить про наростання напруги і загострення ситуації.

Березень 2022:

戦争 – війна – слово, яке завжди привертає увагу і викликає занепокоєння, тривогу та страх. Якщо воно починає з'являтися на шпальтах газет, то нічого хорошего очікуватися не доводиться. Слово виконує функцію своєрідного маркера, знаку оклику, на який варто звернути увагу.

死亡 – смерть – ще один показник критичних часів. Як і у попередньому прикладі, це слово свідчить про те, що відбуваються трагічні події. Звичайно, люди вмирають і своєю смертю і внаслідок нещасних випадків, а тому слово завжди присутнє у статтях, але якщо кількість вживань зростає, то причиною явно служать не такі типові явища.

避難 – евакуація – використання терміну свідчить про настання вкрай несприятливих умов для проживання населення і необхідність переїзду на інше місце. Коли читач бачить це слово, то він розуміє, що люди знаходяться у дуже тяжкому становищі.

制裁 – санкції, покарання – міра примусу щодо держави, що порушила міжнародні норми, договори, зобов'язання. Використання терміну вказує на те, що відбулося порушення міжнародних норм і світова спільнота про це знає, розуміє і вдається до відповідних заходів з покарання порушника. Також можна зустріти більш конкретні терміни, такі як 經濟制裁, які вказують на тип санкцій (економічний у даному випадку). Цікавим явищем є поява нових лексичних одиниць яких не існувало раніше, так з'являється ロ制裁, скорочення від ロシア制裁, що означає санкції запроваджені проти конкретної країни - росії.

交渉 – перемовини, обговорення – за появою даного терміну можна судити як про етап конфлікту, так і про рівень загострення. Високий показник появи слова у

публіцистичних текстах свідчить про те, що конфлікт тільки почався, коли ще є місце для перемовин, або доходить кінця, коли результат вже відомий. В інші періоди перемовини згадуються відносно рідко.

Лексика розглянутого періоду вказує на те, що відбувається активна стадія військового конфлікту з усіма важкими наслідками. Також, зважаючи на вживання певних термінів, можна відмітити, що конфлікт має міжнародний резонанс.

Жовень 2022:

併合 – приєднання, анексія – це насильницьке приєднання державою всієї або частини території іншої держави або нації в односторонньому порядку. За сучасним міжнародним правом анексія – один з видів агресії і спричиняє міжнародно-правову відповідальність.

Важливо відмітити, що використання цього терміну чітко вказує на агресію з боку однієї держави до іншої, а також порушення міжнародного права і використовуючи термін автор дає читачу це зрозуміти.

奪取 – захоплення – як і попередній термін, вказує на заволодіння чужою власністю або територіями насильницьким шляхом.

奪還 – повернення свого, відвоювання – термін вказує на те, що одна з конфліктуючих сторін відвоювала раніше захоплені території. Також маючи загальний контекст і побачивши лише одне це слово у більшості випадків можна зробити висновок яка зі сторін досягла успіхів у зазначеній події. Крім того, використання терміну вказує на те, що автор визнає, що суб'єкт попередньо належав тому хто вчинив відвоювання. В протилежному випадку могло б бути використано слово 奪取, яке було розглянуто вище.

撤退 – відхід, відступ, відвід військ – використання слова саме по собі вказує на те, що велися або ведуться бойові дії і одна зі сторін має тактичний або стратегічний успіх, а інша вимушена поступитись позиціями. Але на відміну від попереднього прикладу без додаткової інформації неможливо визначити яка зі сторін відступила.

非難, 批判 – критика – підвищення використання цих слів свідчить про незадоволення людей подіями або діями певних осіб чи груп осіб і свідчить про зростання настроїв у суспільстві, що направлені проти таких подій чи осіб. Хоча ці два слова як правило і несуть в собі засуджувальне значення, вони не описують події, а лише ставлення до них з боку групи людей і читач може як розділяти погляди цієї групи так і ні.

З термінології останнього з періодів, які розглядаються, можна побачити, що військовий конфлікт триває. Більше висновків дозволить зробити поглиблений аналіз описаний в наступному розділі.

3.4 Функціонування лексики в розрізі статистичного аналізу протягом довготривалого проміжку часу

Якщо звернути увагу на зміни частоти використання певних термінів у різні періоди, то можна помітити, що за цим показником можна судити про перебіг чи етапи якоїсь довготривалої події. Спробуємо відтворити перебіг подій опираючись на статистичні дані вживання наступних слів:

要求 (вимога): в той час як за серпень 2021 термін майже не трапляється у текстах, у січні 2022 року його вживання різко зростає і сягає 53 разів на представлену у даній роботі вибірку. Така зміна свідчить про загострення відносин між учасниками подій. Пізніше, коли конфлікт перейшов в активну фазу, використання слова зменшується до 23 у березні 2022 та надалі до 11 у жовтні 2022. Зменшення появи терміну можна пояснити тим, що вимоги були відхилені та наполягати на їх виконанні в подальшому немає сенсу.

交渉 (перемовини): найбільший показник вживання терміну припадає на березень 2022 року – 43 рази, в той час як у січні 2022 та жовтні 2022 він становить 23 та 21 раз відповідно. Це свідчить про те, що сподіватися на ефективні перемовини можливо лише на початку конфлікту, а чим далі він затягується тим меншою стає їх вірогідність. Втім, можливо, варто очікувати підвищення використання цього терміну

коли конфлікт буде доходити кінця, або навіть прогнозувати закінчення конфлікту за збільшенням появи слова у текстах статей.

避難 (евакуація): у вибірці за березень 2022 року слово зустрічається 75 разів, у той час як у вибірці за жовтень 2022 року лише 21. Це свідчить про те, що військовий конфлікт, який охоплює ці періоди, перейшов на іншу стадію і евакуація населення вже не відбувається так активно, або кількість територій на яких відбувається евакуація зменшилась. Якщо поглибитися в аналіз ще більше, то навіть не знаючи контексту, тобто не маючи повного тексту та не знаючи, які події описуються, лише з кількості згадувань одного слова можна зробити висновок, що мова йде про військовий конфлікт, адже якби описувались події пов'язані з іншим явищем, при якому даний термін також може використовуватися, наприклад стихійне лихо, то використання слова не було б актуальним протягом півроку, адже при стихійному лисі евакуація не триває так довго.

制裁 (санкції): статистичні показники появи даної лексичної одиниці наступні: серпень 2021 року – 8 разів, січень 2022 року – 26 разів, березень 2022 року – 51 раз, жовтень 2022 року – 21 раз. Такі показники взауюють на наступний перебіг подій. Низький показник у серпні 2021 року свідчить про неактуальність теми в цей період. У січні 2022 року відбувається загострення відносин, що веде до попередження про можливість застосування санкцій. У березні 2022 року не зважаючи на попередження одна зі сторін вчиняє дії, що призводять до запровадження санкцій. Зниження показників у жовтні 2022 року свідчить про те, що інтерес до цього питання знизився, але не зник, тому скоріше за все санкції продовжують діяти.

侵攻 (вторгнення): на відміну від серпня 2021 року, коли слово практично не використовувалось, у січні 2022 року його вживання різко зростає і становить 117 разів. В цей період воно вживається лише для описання потенційної загрози. В березні 2022 вживання зростає до 157 разів, оскільки з потенційної загрози воно перетворилося на реальну подію. В жовтні ж 2022 року показник знову падає до 111

разів. Причиною є те, що більше новин висвітлюють перебіг подальших подій, а саме вторгнення згадують в минулому часі як відправну точку.

奪還 (відвоювання): вживання слова відсутнє у перших трьох розглянутих періодах і з'являється лише в жовтні 2022 року. Це свідчить про те, що в цей період або в інший момент часу між березнем 2022 та жовтнем 2022 року відбувся перелом у ході військових дій і сторона, яка стала об'єктом агресії почала відвоювати свої території.

懸念 (занепокоєння): у всіх розглянутих періодах можна помітити, що міжнародна спільнота висловлює занепокоєння стосовно подій, що відбуваються. Проте навіть воно змінюється від періоду до періоду. Так у серпні 2021 року рівень занепокоєння знаходився на позначці в 11 разів, у січні 2022 року – 60 разів, у березні 2022 року – 54 рази, а у жовтні 2022 року – 23 рази. З огляду на висновки про перебіг подій та суспільно-політичну ситуацію, які були зроблені на основі аналізу попередніх синтаксичних одиниць, важко зрозуміти причину падіння рівня занепокоєння міжнародної спільноти, але дані щодо використання відповідного терміну свідчить саме про це.

発射 (стрільба, вогонь, запуск ракети): цей термін розглянутий тут у зв'язку з доволі неочікуваними значеннями отриманими зі статистики. Використання відсутнє у серпні 2021 року, що цілком зрозуміло. У січні 2022 року кількість повторень у текстах статей, що ввійшли до вибірки, становить 52 рази. Але у цей період військовий конфлікт ще не розпочався і важко зрозуміти чим обумовлений такий високий показник. Можна припустити, що це пов'язано з обговореннями наближення конфлікту, але у березні 2022 року, коли конфлікт вже почався і показник вживаності терміну мав би зрости, він падає до 7 разів. У жовтні 2022 року значення знову зростає до 64 разів.

Наразі можна зробити висновок, що якщо проводити аналіз вживання термінів у розрізі тривалих суспільно-політичних процесів, доцільно розглядати набір термінів характерних для періоду і не обмежуватися лише одним чи двома.

Таким чином можна виділити ще одну, не таку очевидну функцію лексики – за статистичними показниками вживання термінів можна судити про етапи більш тривалих процесів. Тобто, звертаючи увагу на зміни у вживанні лексики протягом тривалого проміжку часу можна судити про перебіг довготривалих і навіть глобальних суспільно-політичних процесів.

Висновки до Розділу 3

У сучасній японській публіцистиці використовуються різні терміни та лексика, що відображають політичні, економічні та соціальні аспекти. На основі аналізу статей про Україну за серпень 2021 – жовтень 2022 рр. можна виділити певну кількість ключових термінів.

Ці терміни допомагають точно висловлювати ідеї, роблять текст та визначають стиль публікацій, роблячи їх доступними для аудиторії з певним рівнем експертизи. Таким чином, аналіз суспільно-політичної лексики в японській публіцистиці дозволяє визначити ключові терміни, які активно використовуються в матеріалах про Україну, та розкриває їхню роль у формуванні контексту та стилю статей.

З огляду на аналіз, наведений у розділі, можна виділити такі функції лексичних одиниць і конструкцій:

1. Інформативна – найпершою і найочевиднішою функцією текстів публіцистичного стилю в цілому та їх лексичних складових зокрема є донесення певної інформації до читача.
2. Вираження ставлення автора до подій, що описуються – як правило стверджується, що інформаційні ресурси доносять інформацію, але навіть якщо текст прямо і не включає в себе думки і ставлення авторів, за підбором термінології та побудовою лексичних конструкцій можна зрозуміти ставлення автора до подій що описуються. Назвати явище воєнною операцією чи вторгненням на територію іншої країни, добровільним пожертвуванням на добру справу чи примусовим вилученням або навіть крадіжкою – це лише два приклади того як можна описати ті самі події.

3. Формування певного ставлення до подій у читача – подібно до попередньої функції, вибір слів буде впливати на те, як читач інтерпретуватиме події і яке ставлення буде у нього формуватися до цих подій та їх учасників. Оскільки публіцистика нерідко є єдиним джерелом інформації про певні події, то не маючи альтернативи читач може прямо переймати точку зору авторів, які таким чином можуть формувати загальносуспільне бачення подій.

4. Виклик емоційної реакції на зміст тексту – як було зазначено, деякі слова окрім чисто інформаційної компоненти несуть в собі також і емоційну складову. Тобто вибір лексичних одиниць і конструкцій здатний вплинути на те, які емоції виникатимуть у читача під час знайомства з текстом. Це може бути практично весь спектр емоцій, співчуття, занепокоєння, сумнів, злість, радість, повага, можливо навіть ненависть чи любов. Хоча ця функція більше виражена і помітна в художніх творах, це не означає що вона відсутня в публіцистичних текстах. Однак, на відміну від художніх текстів, де ця функція направлена на більш глибоке занурення у світ оповідання, тут вона більше виконує роль підкріплення попередньої функції формування ставлення.

5. Сигнальна функція – при аналізі лексичних одиниць і конструкцій можна помітити, що деякі з них призначені для того, щоб привернути увагу читача до подій що мають відбутися або почали відбуватися. Ця функція не така очевидна як попередні, але не менш важлива.

ВИСНОВКИ

У підсумку, можна відзначити, що мова, як відображення світогляду конкретного лінгвістичного співтовариства, відтіняє інтелектуальні та практичні інтереси людей. Слова виступають ключовим ресурсом для передачі мови і важливим показником розуміння різних культур, оскільки вони віддзеркалюють культурний контекст мови. Під час вивчення іноземних мов слід приділяти особливу увагу освоєнню лексики. Пряма залежність мови від слів відображається як в лінгвістичних дослідженнях вчених світу, так і в повсякденній лексиці, і японська мова не є виключенням. Розуміння значення слова може покращитися, враховуючи його взаємозв'язок з іншими словами та важливість контексту, особливо в японській мові, де слова можуть мати більш широке значення, що не має чіткого еквівалента в інших мовах.

У першому розділі нашого дослідження ми також визначили, що лексикологія, яка є розділом мовознавства, спеціалізується на вивченні слова, його семантичної структури, системних відносин між словами та аналізі окремих слів і їх сукупностей. Важливо підкреслити, що лексикологія, як самостійна галузь лінгвістики, є значущою навчальною дисципліною, що досліджує слова та словниковий склад мови в цілому.

У висновках варто відзначити, що термін, як чітко визначене поняття, є основною одиницею в різних галузях науки, техніки, мистецтва та суспільного життя, представлене одним словом чи словосполученням. Зазвичай терміни відрізняються відсутністю багатозначності та емоційного або стилістичного відтінка. Важливо підкреслити, що багато термінів виникають з розвитком слів, які мають багатозначність і можуть вказувати на різні наукові концепції. Сукупність термінів у певній галузі формує термінологію цієї галузі.

Також важливо відзначити, що більшість термінів у японській мові відноситься до категорії канго, і в різних галузях знань існує значна кількість складних багатокомпонентних термінів канго. Ми встановили, що терміни в японській мові формуються за допомогою морфологічних, синтаксичних та лексико-семантичних

методів. Зокрема, морфологічний спосіб, такий як словоскладання, виявився найбільш продуктивним і часто використовується для створення складних термінів. Зазначено також використання афіксації та аббревіації в морфологічному способі. Синтаксичний метод включає утворення термінологічних словосполучень, а лексико-семантичний підхід передбачає термінологізацію слів загальнолітературної мови шляхом розширення, звуження або перенесення їхніх значень.

Слід відзначити, що в японській мові виокремлюються три різні шари лексики: 和語, 漢語 та 外来語. 和語 включає в себе японські слова, але іноді може включати терміни, запозичені з інших мов. 漢語, з свого боку, складається з слів, які безпосередньо запозичені з китайської мови або сформувалися в Японії на основі китайських коренів. 外来語, часто представлені катаканою, включають іноземні слова, які адаптувалися до японської мови.

У лексиці 外来語 не лише є запозичення, але й наявні кальки, які виникають при перекладі іншомовного тексту з використанням елементів японської мови. Також слід відзначити використання аббревіатур, які записуються латиницею, в цьому шарі лексики.

Можемо відзначити, що публіцистичний стиль використовується для впливу на свідомість читачів, переконання, поширення ідей та пропаганди важливих питань у сферах суспільства, політики, освіти та культури. Цей стиль було охарактеризовано через ряд характеристик, таких як інформативність, актуальність, новизна, динаміка, декларативність, переконливість, точність в документації та фактології, суспільна та моральна оцінка повідомлення, логічність, суб'єктивність, емоційна виразність, експресія та образність.

Цей функціональний стиль виявляє багатостильовий характер, наближаючись як до наукового, так і до художнього стилів. Лінгвістичні засоби, використані в публіцистичному стилі, включають різні мовні одиниці різних рівнів, що робить його унікальним порівняно з іншими стилями. Особливості публіцистичного стилю охоплюють високий рівень стандартизації мовних засобів, експресивність мови,

насиченість різноманітними реаліями та цитатами, використання розмовної, сленгової та ненормативної лексики, а також широкий спектр фразеології та образної лексики, включаючи стилістичні прийоми, такі як гіпербола, образне порівняння, метафора та інші.

У методологічному розділі ми узгодили використання кожного конкретного методу, розглянувши їхнє практичне застосування в нашій роботі. Ми визначили і виконали опис найбільш ефективних, на наш погляд, методів дослідження суспільно-політичної японської термінології.

Для класифікації суспільно-політичних термінів, що були відібрані методом суцільної вибірки, ми провели кількісний аналіз їхнього походження та визначити превалюючу модель у суспільно-політичному лексиконі японської мови.

В сучасній японській публіцистиці використовуються різноманітні терміни та лексика, що відображають політичні, економічні та соціальні аспекти. Аналізуючи статті про Україну за період серпень 2021 – жовтень 2022 років, ми змогли виділити певну кількість ключових термінів. Ці терміни допомагають точно висловлювати ідеї, роблять текст та визначають стиль публікацій, роблячи їх доступними для аудиторії з певним рівнем експертизи. Таким чином, аналіз суспільно-політичної лексики в японській публіцистиці дозволяє визначити ключові терміни, які активно використовуються в матеріалах про Україну, та розкриває їхню роль у формуванні контексту та стилю статей.

З огляду на аналіз, наведений у третьому розділі, можна зауважити, що 外来語, не дивлячись на тенденції зростання їх вживання у японській мові, у статтях суспільно-політичного характеру виражені малочисельно, переважно представлені іноземними власними назвами. становить 14,5% і постає на другому місці за частотою вживання, в той час як 漢語 займає першу позицію – 71,7%, на третьому місці 和語 з 10,9% використання, а латинські аббревіатури займають лише 1,9%.

Також завдяки дослідженню стало відомо, що станом на серпень 2021 року найбільш вживаними є терміни пов'язані зі спортом та політикою; січень 2022 – використані терміни цього періоду свідчать про наростання напруги і загострення

ситуації; березень 2022 – лексика вказує на те, що відбувається активна стадія військового конфлікту з усіма важкими наслідками. Також, зважаючи на вживання певних термінів, можна відмітити, що конфлікт має міжнародний резонанс; жовтень 2022 – термінології останнього розглянутого періоду можна побачити, що військовий конфлікт триває.

У ході дослідження вдалося дійти висновку, що при проведенні аналізу вживання термінів у контексті тривалих суспільно-політичних процесів доцільно розглядати широкий набір термінів, характерних для конкретного періоду, і утримуватися від обмеження використання лише одного чи двох термінів. Іншими словами, спостерігаючи за змінами у використанні лексичних одиниць протягом значного часового інтервалу, можна висловлювати припущення щодо розвитку довгострокових, навіть глобальних суспільно-політичних процесів.

АНОТАЦІЯ (要約)

言語は特定の言語共同体の世界観を反映しており、人々の知的・実用的な関心を支えているのである。単語は言語伝達の重要な資源である。

語彙学は言語学の一分野であり、単語、その意味構造、単語間の体系的な関係、および単語の組み合わせを分析するである。語彙学は単語や言語全体の語彙を研究する重要な学問分野であり、単語やその組み合わせの分析に専念しているである。用語は科学、技術、芸術、社会生活の基本単位であり、通常は明確に定義され、感情的または文体的な意味合いを持つことで区別されるである。多くの用語は複数の意味を持ち、異なる科学的概念を示す言葉の発展から生まれているである。特定の分野における一連の用語は、その分野の専門用語を形成するである。

日本語の語彙は和語、漢語、外来語の三つの異なる層から成り立ち、和語には日本語の単語が含まれるが、他の言語からの借用語も存在する。漢語は主に中国語から直接借用されたり、中国語の語源を基にして日本で形成された言葉で構成され、外来語は主にカタカナで表され、日本語に適応した外来語も含まれる。この語彙層ではラテン語で書かれた略語も使用されている。日本語の用語は主に漢語に属し、漢語は様々な知識分野において複雑で多様な要素を持っている。

ジャーナリスティックなスタイルは社会、政治、教育、文化の分野で用いられ、読者の心に影響を与え、説得し、考えを広め、重要な問題を推進する手段となる。このスタイルは情報的であり、関連性があり、斬新であり、ダイナミックであり、宣言的であり、説得的であり、文書と事実の正確さ、メッセージの社会的・道徳的評価、論理的であり、主観的であり、感情的な表現力、表現力、イメージなど、多くの特徴によって説明されている。

この機能的なスタイルは多義的であり、科学的なスタイルと芸術的なスタイルの両方に接近しています。ジャーナリスティック・スタイルでの言語的手段には、他のスタイルと比較

してユニークなものが含まれ、言語の高度な標準化、表現力、現実や引用の豊富さ、口語、俗語、冒瀆の使用、誇張表現、比喩的比較、隠喩などの文体上の工夫が見られます。

まとめると、外来語は日本語での使用頻度が増加傾向にありつつも、社会政治的な性質の記事ではあまり一般的でなく、主に外国の固有名詞で表されている。2021年8月現在、最もよく使われている用語はスポーツと政治に関するものであり、2022年1月に使用された用語は緊張の高まりと状況の悪化を示している。同様に、2022年3月の語彙は軍事衝突の活発な段階が進行中であり、重大な結果を伴っていることを示している。特に、特定の用語の使用から、この紛争が国際的な影響を及ぼしていることが分かった。最後に、2022年10月の期間に検討された用語は、軍事紛争が進行中であることを示している。

本稿は、長期的な社会・政治的プロセスの文脈においては、特定の期間に特有の用語を広く検討し、用語の使用に限定することは避けるべきであると結論づけた。つまり、重要な時間間隔における語彙項目の使用の変化を観察することで、長期的、さらには世界的な社会政治的プロセスの発展について仮定することができる。

キーワード：単語、語彙学、和語、漢語、外来語、社会、政治、ウクライナ、用語分析、現代日本のジャーナリズム。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Арешенков, Ю. О. (2006). *Основи лінгвістичних досліджень: Матеріали до спецкурсу для студентів філологічних спеціальностей*. Кривий ріг: КрДПУ.
- Барилова, Г. К., Должикова, Т. І., Кравченко М. В., & Мілева І. В. (2021). *Сучасна українська літературна мова: навч. комплекс*. 2-ге вид., переробл. і доповн. Старобільськ: Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Білозерська, Л. П. (2010). *Термінологія та переклад: навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки*. Вінниця: Нова книга.
- Бондаренко, І. П., Хіно Т., & Карпенко, Ю.О. (Ред.). (1998). *Українсько-японський словник. Японсько-український словник. Навчальний словник японських ієрогліфів*. Київ: Видавничий дім «Альтернативи».
- Бондаренко, І. П., & Комарницька, Т. К. (2014). *Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики: Навч. посібник для студентів-сходознавців*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.
- Вакуленко, М. О. (2013). *Методологічні засади вивчення наукової термінології*. Київ: Термінологічний вісник, вип. 2(2).
- Вальчук. О. А. (2017). *Японська писемність: походження та розвиток: бібліографічний нарис до року Японії в Україні*. Київ: ЦРБ ім.. В. Стуса.
- Вихованець, І. Р., Городенська, К. Г., & Вихованець, І. Р. (Ред.). (2004). *Теоретична морфологія української мови*. Київ: Пульсари.
- Врубель, О. (2009). *"Васейейго" як феномен запозиченої лексики у японській мові. Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. пр., вип. 27*. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Габідуліна, А. Р., & Колесніченко, О. Л. (2019). *Методологія сучасних медичних*

досліджень: *Навчальний посібник*. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна. Відновлено з http://forlan.org.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/267/Методологія%20сучасних%20лінгвістичних%20досліджень_навчальний%20посібник.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Демська, О. М. (2014). *Лексика і лексикологія, або про лексикологію як університетську дисципліну*. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. Відновлено з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAfn_2014_164_8

Карпенко, Ю. О. (2009). *Вступ до мовознавства: підручник, 2-ге вид., стер.*. Київ: ВЦ «Академія».

Комарницька, Т. К. (2010). *Структурні характеристики словотвірних моделей термінів (на матеріалі сучасної японської юридичної термінології)*. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка..

Комарницька, Т. К. (2021). *Переклад різностильових текстів (японська мова)*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Комарницька, Т. К., & Комісаров, К. Ю. (2012). *Сучасна японська літературна мова: Теоретичний курс (Том 1-2)*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Кочерган, М. П. (2001). *Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів*. Київ: Академія.

Кочерган, М. П. (2006). *Загальне мовознавство*. Київ: Академія.

Кочерган, М. П. (2006). *Основи зіставного мовознавства*. Київ: Академвидав.

Кравець, К. П. (2017). *Лінгвокультурні характеристики рекламних повідомлень у сфері косметології (на матеріалі української і японської мов)*. (Дис. канд. філол. наук). Київ: Київський Національний Лінгвістичний Університет.

Мацько, Л.І., Сидоренко, О.М. & Мацько, Л.І (Ред.). (2003). *Стилістика*

- української мови: Підручник*. Київ: Вища школа. Відновлено з <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=47218&page=1490#>
- Петрина, О. С. (2018). *Методологічні засади дослідження англомовних та українських терміносистем банківської сфери. Закарпатські філологічні студії*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.
- Пономарів, О. Д. (2000). *Стилістика сучасної української літературної мови*. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан.
- Словник української мови. (Томи 1-13). Український мовно-інформаційний фонд. Відновлено з: <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=1&page=0>
- Тараненко, О. О. (2016). *Лексика*. Енциклопедія Сучасної України. Відновлено з: <https://esu.com.ua/article-54122>
- Тараненко, О. О. (2016). *Лексикологія*. Енциклопедія Сучасної України. Відновлено з: <https://esu.com.ua/article-54125>
- Звісно, ось перероблений список літератури за стилем АРА без нумерації:
- Wańko, M. (2001). *Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa*. Warszawa: Nakładem UW.
- de Saussure, F. (1959). *Course in general linguistics*. In C. Bally and A. Sechehaye (Eds.), *The philosophical library, inc.*
- Jackson, H., & Zé Amvela, E. (2004). *Words, meaning and vocabulary: An introduction to modern English lexicology*. London; New York: Continuum.
- Loveday, L. (1996). *Language contact in Japan: A socio-linguistic history*. Oxford: New York.
- Pinnavaia, L., & Brownles, N. (Eds.). (2010). *Insights Into English and Germanic Lexicology and Lexicography: Past and Present Perspectives*. Milano: Polimetrica.
- Scherling, J. (2012). *Japanizing English: Anglicisms and their impact on Japanese*. Tübingen: Narr Francke Attempto.
- Simon-Maeda, A. (1995). *Use/Misuse of Loan-words in the English Language in Japan*.

The Internet TESL Journal, 1(2). Retrieved from
<http://iteslj.org/Articles/Maeda-Loanwords.html>

Stanlaw, J. (2004). *Japanese English: Language and culture contact*. Hong Kong: Hong Kong University Press.

大辞泉 (1995). 第1版第1刷発行. Tokyo, Japan.

新版日本語教育事典. (2005). エクト © 社団法人 日本語教育学会. 編者・発行者・鈴木一行.

発行所: 株式会社大修館書店.

日本語百科大事典. (1995). 初版発行 -. 編者代表- 金田一春彦, 林 大柴田武 -鈴木非夫. 発行者

-株式会社 発行所- 大修館書店. 装丁者一 -山崎 登. 印刷所- -壮光合印刷.

製本所: 牧製本.

町田建. (2008). 言語学のしくみ。シリーズ・日本語の仕組みを探③. 株式会社研究社.